

Lofotodden
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg: Lofotodden nasjonalparkstyre

Møtested: Meieriet Bibliotek, Leknes

Dato: 02.12.2024

Tidspunkt: 12:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 30/24	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte		
ST 31/24	Referatsaker		
RS 7/24	Årsrapport - Statens Naturoppsyn - 2024		2024/8401
RS 8/24	Henvendelse vedrørende slitasje på sti - Bergland - Heidi Astrid Solhaug		2024/6995
RS 9/24	Innspill til oppstart og planprogram for kommunedelplan for naturmangfold og kommuneplanenes arealdel - Lofotodden nasjonalpark		2024/7050
RS 10/24	Referat - Møte med administrativt utvalg - Lofotodden nasjonalparkstyre		2020/1328
RS 11/24	Referat fra etablering av Lofoten reisemålsledelse med deltagerliste - Reine		2024/7033
RS 12/24	Korrigert notat om informasjonspunkt på Laksvollen i Grane kommune		2024/8403
RS 13/24	Svar på henvendelse om oversikt over ferdsestellere i verneområder - Miljødirektoratet		2024/8401
RS 14/24	Endelig godkjenning av forvaltningsplanen for Lofotodden nasjonalpark - Miljødirektoratet		2022/7309
RS 15/24	Svar fra Miljødirektoratet - Forvaltningsansvar Lofotodden og Oddan		2024/3985
RS 16/24	Varsel om gebyr - brudd på verneforskrift - bruk av drone i Lofotodden nasjonalpark - *****	X	2023/30883
ST 32/24	Delegerte saker		
DS 11/24	Anmodning om illeggelse av overtredelsesgebyr - Brudd på bestemmelse i forskrift om vern av Lofotodden nasjonalpark - *****	X	2023/30883
ST 33/24	Økonomirapport - Drift av styret og bruk av tiltaksmidler - 2024		2023/33507
ST 34/24	Etablering av reisemålsledelse for Lofoten - Deltagelse fra Lofotodden nasjonalparkstyre		2024/7033
ST 35/24	Tillatelse til større arrangement - Lofoten Ultra Trail 2025 - 2027 - Arctic Triple - Lofotodden nasjonalpark		2021/7859
ST 36/24	Prosjektplan - Reine og Vindstad: Innfallsport til Lofotodden nasjonalpark		2023/30007
ST 37/24	Oppnevning av rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg for Lofotodden		2020/1328

nasjonalparkstyre - 2024 - 2027

ST 38/24	Innmelding av behov for midler til drift av Lofotodden nasjonalparkstyre - 2025	2024/8401
ST 39/24	Innmelding av behov for tiltaksmidler - Lofotodden nasjonalparkstyre - 2025	2024/8401
ST 40/24	Møteplan 2025 - Lofotodden nasjonalparkstyre	2024/1556
ST 41/24	Eventuelt	

ST 30/24 Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte
ST 31/24 Referatsaker

**Lofotodden
nasjonalparkstyret**

Saksbehandler, innvalgstelefon og e-post:
Ole-Jakob Kvalshaug, 75531600
oljkv@statsforvalteren.no

Dato:
22.11.2024

Sak:
2024/6995
Arkiv nr:
432.3

NOTAT

Sak: LOFOT - Henvendelser - Lofotodden nasjonalpark

Til :
Fra: Ole-Jakob Kvalshaug
Kopi til:

Henvendelse vedrørende slitasje på sti - Bergland - Heidi Astrid Solhaug

Henvendelse sendt på melding 23. september 2024. Besvart over telefon. Vedkommende ble rådet til å sende bildene til meg på epost, de er arkivert på samme sak, noen av bilder er vedlagt dette notatet.

«Heia. Dette bildet tok jeg på tur ned fra Einagen ovenfor Bergland, nå søndag. Det var bløtt og veldig gjørmete stort sett hele veien, også langs Einangsvannene. Jeg har vokst opp og har bodd 40 år i området, og syns det er veldig trist å se hvordan naturen blir ødelagt. Og jeg lurer jo på om det er mulig å rett og slett stenge denne adkomsten til Ryten og Kvalvika? Jeg gikk opp fra Torsfjord, og der det ikke er kloppet, er det også mye gjørme, spes øverst i dalen før Kvalvikskoren. Også ned fra området nedenfor Fredvangshytta, i starten av stien opp til Ryten. Mye gjørme! Også enkelte plasser videre ned mot Einangsvannene.

Mvh Heidi Astrid Solhaug

<https://www.facebook.com/share/v/FDW9m2VNWGWrt6vG/>

Filmen er fra skogen på Bergland, som forøvrig ligger på min eiendom. Det var et trist syn å se»

Moskenes kommune

8390 Reine

Saksbehandler Ole-Jakob Kvalshaug

Vår ref. 2024/7050

Deres ref.

Dato 05.11.2024

Innspill til oppstart og planprogram for kommunedelplan for naturmangfold og kommuneplanenes arealdel - Lofotodden nasjonalpark

Det vises til offentlig ettersyn og høring av forslag til planprogram for kommunedelplan for naturmangfold og kommuneplanens arealdel, datert 16.09.2024.

Lofotodden nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon 22. juni 2018. Formålet med vernet er blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap uten tyngre naturinngrep, naturtyper, arter og geologiske forekomster. Det er spesielt to plandokumenter vedtatt av nasjonalparkstyret, som er viktig å ha med seg i det videre planarbeidet.

Besøksstrategien for Lofotodden ble vedtatt i 2022. Besøksstrategien skal vise hvilke tiltak (informasjon, fysisk tilrettelegging, sonering, oppsyn etc.) som er nødvendige for å balansere verneverdier, besøkende og lokal verdiskaping i et verneområde, slik at en oppnår størst mulig nytte for alle tre interesser. Dette dokumentet tar for seg både besøksforvaltningstiltak i nasjonalparken og i randsonen. En forutsetning for at man får gjennomført disse tiltakene, er et godt samarbeid med Moskenes kommune, og avklart planstatus i arealdelen.

Forvaltningsplanen for Lofotodden ble vedtatt høsten 2024, og er nå sendt til Miljødirektoratet for en endelig godkjenning. Forvaltningsplanen er et viktig verktøy for den daglige forvaltningen av verneforskriften og skal bidra til å sikre forutsigbar forvaltning og likebehandling for rettighetshavere og brukere av nasjonalparken. Den skal trekke opp retningslinjer og konkretisere mål for forvaltningen slik at formålet med etableringen av vernet blir ivaretatt. Forvaltningsplanen skal også bidra til å etablere gode rutiner for samarbeid og oppgavefordeling mellom ulike aktører lokalt, regionalt og nasjonalt.

Kommunedelplan for naturmangfold

Kommunedelplanen for naturmangfold er et viktig kunnskapsgrunnlag for det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel. Etter verneplanprosessen til nasjonalparken er det innhentet et godt kunnskapsgrunnlag på naturmangfold i det som nå er Lofotodden nasjonalpark. Men det er viktig å påpeke at dette kunnskapsgrunnlaget i stor grad gjelder for arealer som nå er vernet mot inngrep, og at naturverdier i disse områdene ikke er under press for arealinngrep. Under arbeidet med kommunedelplan for naturmangfold bør det vurderes om det må innhentes ytterligere kunnskapsgrunnlag om naturmangfold i Moskenes kommune.

Nasjonalparkforvalter er for øvrig med i referansegruppen for kommunedelplanen for naturmangfold, og vi skal bidra med vårt kunnskapsgrunnlag.

Kommuneplanens arealdel

Hensynssone

Moskenes kommune har tre områder vernet med hjemmel i naturmangfoldloven, herunder Lofotodden nasjonalpark, Oddan Naturreservat og Lofotodden naturreservat. Statsforvalteren i Nordland er forvaltningsmyndighet for de to naturreservatene. Til sammen utgjør de tre verneområdene ca. 58 % av Moskenes kommune sine landarealer. Områdenes vernestatus gir restriksjoner for den kommunale arealplanleggingen. Kommunen kan ikke vedta noe gjennom arealplan som er i strid med verneforskriften eller skader de verdiene som vernet skal ivareta. Det vil derfor være hensiktsmessig at verneområdene markeres som båndlagt etter annen lovgivning i kommuneplanens arealdel. Arealene kan i arealdelen markeres med egen hensynssone jf. Plan og bygningslovens (PBL) § 11-8 bokstav d.

I planprogrammet er det nevnt at man også kan etablere hensynssoner i randsonen av nasjonalpark jf. PBL § 11-8 bokstav c. Dette er et viktig virkemiddel for å hindre at verneverdiene i nasjonalparken ikke blir vesentlig forringet av tiltak og planer i randsonen. Dersom det vurderes å etablere hensynssoner i randsonen, bør dette vurderes i samråd med nasjonalparkstyret.

Integrering av besøksforvaltning i kommuneplanens arealdel

Reiselivet i Lofoten er i vekst. Dette skaper mange muligheter for lokalt næringsliv, men de økte besøkstallene skaper også en del utfordringer for kommunen. Herunder, økt press på kommunens fellesgodetjenester, påvirkning på bolysten til kommunens innbyggere, og økt slitasje, forstyrrelser og forurensing i naturen. Moskenes kommune har en viktig rolle i besøksforvaltning, og Plan- og bygningsloven gir kommunen en god verktøykasse i dette arbeidet.

Kommuneplanens arealdel skal legge føringer for hvordan arealet i kommunen skal disponeres, og er et viktig verktøy i kommunens besøksforvaltning. Ved aktiv bruk av arealformål, hensynssoner og bestemmelser, kan kommunen balansere mellom vern og utvikling av områder, f.eks. ved å angi hvilke områder som skal tilrettelegges for ferdsel, og hvilke som skal beskyttes. Ved å løfte besøksforvaltningen på arealplan-nivå, kan det legges til rette for god medvirkning fra innbyggere, næringslivet og andre interessenter, slik at man får belyst hvilke verdier man har i kommunen, og hvor det er mulig å utvikle arealer for ny bruk. I arealdelen kan kommunen i et tidlig stadiet ta stilling til hvor og hva som må etableres av infrastruktur og fellesgodetjenester for å sikre en god besøksforvaltning i framtiden.

Transportøkonomisk institutt har laget en god veileder for hvordan besøksforvaltning kan integreres i plansystemet for en mer helhetlig koordinering av reiseliv og den lokale samfunnsutviklingen¹.

¹ <https://www.toi.no/innomet/veileder/>

Med hilsen

Ole-Jakob Kvalshaug
nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

**Lofotodden
nasjonalparkstyret**

Saksbehandler, innvalgstelefon og e-post:
Ole-Jakob Kvalshaug, 75531600
oljkv@statsforvalteren.no

Dato:
14.10.2024

Sak:
2024/1556
Arkiv nr:
432.3

NOTAT

Sak: LOFOT - Lofotodden nasjonalparkstyret - 2024

Til :
Fra: Ole-Jakob Kvalshaug
Kopi til:

Referat - Møte med administrativt utvalg - Lofotodden nasjonalparkstyret

Tid og sted: Besøkssenter Lofotodden, Reine, 11.10.2024

Deltagere: Ole-Jakob Kvalshaug og Emma Sørensen (Lofotodden nasjonalpark), Peter Andressen (Lofoten Friluftsråd), Gustav Fauskanger Pedersen og Randi Gregersen (Moskenes kommune)

Frafall: Ørjan Nikolaisen Trovåg (Flakstad kommune)

Dagsorden:

1. Gjennomgang av nasjonalparkstyrets budsjett og tiltak gjennomført i år.

2. Ferdsestelling

Presentert av Peter i Friluftsrådet. Trendene er at toppen i juli (høysesongen) er blitt noe lavere, og at skuldresesongene er blitt lengre. Generelt ser man mellom 10 – 30 % økning i ferdselstellingene i Lofoten. Reinebringen kommer trolig over 250 000 besøkende i år.

3. Vedtatt forvaltningsplan for Lofotodden og hva det vil bety for forvaltningen av verneområdet. Blant annet retningslinjer om søknadsplikt for organisert ferdsel.

Forvaltningsplanen er sendt til endelig godkjenning hos Miljødirektoratet. I utvalget ble det stilt spørsmål om hvordan søknadsplikten blir fulgt opp. Her er svaret at vi har SNO som operativt feltorgan. Vi kommer til å bestille av dem at det foretas oppsyn mht. tillatelser gitt av forvaltningsmyndighet. Miljødirektoratet kan fatte vedtak om overtredelsesgebyr ved brudd på søknadsplikt.

Vi håper også på at det blir praktisert en selvjustis innad i bransjen, og at forvaltningsmyndighet får tips om firmaer som ikke har nødvendig tillatelse. Vi kommer til å fokusere på god veiledning og dialog med bransjen under utrulling av retningslinjene for organisert ferdsel.

4. Utarbeiding av ny tiltaksplan for Lofotodden nasjonalparkstyret, hvilke besøksforvaltningstiltak bør prioriteres framover?

Prioriteringer fra Forvaltningens side er de områder med høyest besøkstrykk, herunder Kvalvika og Ryten samt Bunessanden. Her ser vi behovet for å styrke infrastrukturen og informasjonen på innfallsportene. Videre er det fokus god tilrettelegging langs stier for å oppnå kanalisering av ferdsel. Videre er det flere stier som krever oppfølging og enklere tilrettelegging.

Det utarbeides skjøtselsplaner for to områder, Kvalvika og Bunesfjorden. Tre strender er prioritert for rydding av marint avfall hver vår. Videre har vi ambisjoner om økt tilstedeværelse på nett, hjemmeside, digitale karttjenester og SoMe. Informasjonstiltak er nødvendig, både som fysiske infopunkt med temaplakater, på nett og i brosjyreform.

Lofoten Friluftsråd har opprettet en bruker på google, og ber om å få overta punkter som legges ut på Google Maps, herunder utkikkspunkt og toaletter. Dette er en effektiv måte å sikre at riktig informasjon blir lagt ut.

I administrativt utvalg var man enig i de prioriteringer som var foreslått. Stien fra Bergland og Einangen ble tatt opp som en sti for tiden har mye ferdsel, og dermed også omfattende slitasje. Det er et ønske om mer tilrettelegging her. Nasjonalparkstyret bør også prioritere samarbeid med Statens Vegvesen ved etablering av innfallsporter og veiskilting.

5. Hvordan kan kommuner og nasjonalparkstyre få til et bedre samarbeide om besøksforvaltning i Vest-Lofoten.

Det ble poengtert at det er vanskelig for offentlig myndighet som jobber med besøksforvaltning, å henge med på den økende reiselivssatsingen. Det trengs et bedre samarbeid i Vest-Lofoten, og kommunene er åpen for å bruke Administrativt utvalg som en plattform for bedre samarbeid mellom kommuner, friluftsråd og nasjonalparkforvaltningen ved gjennomføring av besøksforvaltningstiltak.

6. Refsvikhula, ferdselsforbud og autorisering av guider.

Refsvikhula har et ferdselsforbud med hjemmel i kulturminneloven, men det er laget en autoriseringsordning slik at lokalt reiseliv skal kunne guide besøkende inn i hula. Resertifisering er hvert 3 år, og i denne perioden er det to aktører som er autorisert. Moskenes kommune står for autoriseringsordningen for guider, og skal se nærmere på denne ordningen, slik at man får til en ny runde med autorisering nå når den treårige perioden nærmer seg slutten.

7. Planverk i kommunene

Både Moskenes og Flakstad kommuner er i ferd med å revidere kommuneplanens arealdel. Moskenes kommune har planprogram for arealdel og naturmangfoldplan ute på høring nå. Forvalter påpeker viktigheten av å få inn en overordna plan på besøksforvaltning allerede i arealdelen.

Lofoten Friluftsråd vil i 2025 opprette en prosjektstilling for utarbeidelse av sti- og løypeplaner for kommunene i Lofoten. Dette vil også være et viktig verktøy for bedre besøksforvaltning.

MØTEREFERAT – LOFOTEN REISEMÅLSLEDELSE

Dato: 17. okt 2024

Sted: Reine rorbuer

Møtenummer: 1-2024

Reisemålsledelse - Hva og hvorfor?

INGUNN SØRNES, Spesialrådgiver reiseliv utvikling i Innovasjon Norge

Frafall: STÅLE BRANDSHAUG, 2469 Reiselivsutvikling

Lofoten er nå "remerket" som bærekraftig reisemål

Det er nå 50 reisemål i merkeordningen "Bærekraftig reisemål". Deriblant er bare noen få sammen med Lofoten nå er "remerket" og slik forbedret på kriteriene for bærekraftig reisemål. Lofoten har levert overbevisende bra på alle indikatorene. Dette viser at Lofoten har tatt arbeidet på alvor og brukt prosessen målrettet. «En solid leveranse», sier Innovasjon Norge (IN) om resultatene fra Lofoten. «Lofoten har løst flere prekære utfordringer» og oppnådd en score på 190 som tilsvarer 88,4%.

Reisemålsledelse kan defineres på flere måter, men består av de aktørene som sammen, formelt eller uformelt, leder utviklingen av reiselivet på reisemålet.

Hvorfor trenger vi en merkeordning?

Behovet for en merkeordning er basert i rask vekst i reiselivet, og basert i økende søkelys på besøksforvaltning og på hvordan håndtere gjestene. Det ble nødvendig for IN og destinasjonsselskapene å jobbe mindre med markedsføring av reisemålene, og mer med koordinering mellom stedsutvikling og næringsutvikling. "**Nasjonal reiselivsstrategi 2030 - Sterke inntrykk med små avtrykk**» (2021) om samarbeid for å oppnå felles visjon, NOU 2023: 10 Leve og oppleve - Reisemål for en bærekraftig fremtid", og «**Veikart for reiselivsnæringen**» (2024) trekker alle frem reismålsledelsen som et verktøy for bærekraftsarbeidet. **Standard 3.0 for bærekraftig reisemål**, som kom i 2022, er GSTC-godkjent som nasjonal ordning, dekker de internasjonale kravene sammen med norsk lov.

Hvem skal reisemålsledelsen bestå av?

Etablering av en reisemålsledelse er et kriterium for merkeordningen. Reisemålsledelsen skal være bredt sammensatt og bestående av delegater fra privat, offentlig og frivillig sektor med ansvar for en koordinert tilnærming til arbeid med et bærekraftig reiseliv.

Hvorfor er denne merkeordningen viktig for Lofoten? Jo, fordi reiselivet er viktig for Lofoten.

Omsetningen i Lofotens reiseliv var på 1,8 Mrd. NOK i 2023. Verdiskapingen var på 1,3 Mrd. NOK med stor merverdi i alle andre bransjer og næringer.

I Q4 i 2023 var 1.471 personer direkte sysselsatte i reiselivsnæringen, og minst 536 personer indirekte sysselsatte gjennom ringvirkninger.

Hittil i 2024 (per august) har Lofoten hatt 561.610 kommersielle overnattinger, som er en økning på 13 % fra samme periode i 2023. Tall fra korttidsutleie i form av privat utleie er på 269 990 romdøgn per august. Korttidsutleie økte med 50,41 % i juni og 46,4 % i juli sett opp mot de samme mnd. i 2023. For næring/kommersiell overnatting var økningen på hhv. 10% og 7% i de aktuelle sommermånedene. Det oppleves utfordrende i næringa og for destinasjonsselskapet at det ikke er registreringsplikt for å få nøyaktige tall og oversikt over korttidsutleie, samt at enkelte ikke rapporterer i det hele tatt i f.eks. Booking.com med flere.

Trafikken inn og gjennom Lofoten øker og har høyere belastning enn f.eks. E6 på Saltfjellet om sommeren.

Merkeordningen "Bærekraftig reisemål" er viktig fordi Lofoten må ta vare på sitt omdømme.

Gjesteundersøkelsen gjennomført i fbm. remerkingen, viser at 9/10 av gjestene er fornøyde med Lofoten som destinasjon, noe som er et svært godt utgangspunkt å bygge videre på. Lofoten er og skal være et godt sted å bo, altså en heim plass for alle innbyggerne. Innbyggerundersøkelsen (2024) viser at reiselivet er viktig, for Lofoten med tanke på jobbskaping og kveldsøkonomi, men tilbakemeldingene viser også at fornøydheten med reiselivet går litt ned fra forrige undersøkelse (2019).

Destination Lofoten er tydelig på at reisemålet Lofoten fort kan risikere at gjestenes og innbyggernes negative opplevelser blir gitt uforholdsmessig stor spalteplass i New York Times, noe som vil skade reiselivsnæringa og reisemålet Lofoten over lang tid. Merkeordningen gir oss muligheten til å ta styringen og kontroll over eget reisemål, og slik opprettholde et godt omdømme og sikre trygg vekst i næringen. Lofoten har alt å tape, og må sikre at ikke et godt omdømme blir redusert. Dette gitt at vi sammen styrer i samme retning og jobber aktivt med dette verktøyet, noe som er vedtatt i alle kommunene i Lofoten.

Lofoten is yours to lose.

Ben Martin, Lofotkonferansen 2024.

Veikartet for Lofoten DGØ er vedtatt i alle seks Lofotkommunene, og sier at Lofoten skal være best i Norge på reisemålsutvikling og reisemålsledelse. Jf. målsetningene;

- Delmål 3.1.1: Formidling og markedsføring av Lofoten som grønt reisemål skal bidra til målet om «riktig gjest på riktig sted til riktig tid».
- Delmål 3.1.4: Lofoten skal være best i landet på bærekraftig destinasjonsledelse. Samarbeidet er aktivt på tvers av privat og offentlig sektor og mellom kommunene, om en bærekraftig besøksforvaltning for å holde seg innenfor rammene av hva natur, miljø og kultur tåler
- Hovedmål 3.2: Lofoten er landets mest klimavennlige, ressurs-smarte og fornybare reisemål innen 2030
- Delmål 3.2.1: For reisemålet Lofoten er helhetlige, smarte løsninger en selvfølgelighet.
- Hovedmål 3.4: Lofoten er en nasjonal pilot som demonstrerer bærekraftig, nullutslipps reisemål for framtida.
- Delmål 3.4.2: Lofoten som reisemål skal bli det foret rukne testområdet og en veiviser gjennom pilotering for lavutslipps, fornybare og regenerative løsninger innen reiselivet.

GRUPPEARBEID - SPØRSMÅL TIL REFLEKSJON FØR GRUPPEARBEIDET

1. Hvilke forventninger har du til reisemålsledelsens arbeid?

- Hva bør målet med arbeidet være?

"å være en tydelig stemme overfor nasjonale myndigheter, være samlende og legge langsiktige strategier".

"å oppnå samhandling på tvers mot felles mål, som øker verdiskapingen og bærekraften og minker friksjonen mot lokalbefolkningen".

å styrke reisemålet innenfor "tålegrensen for innbyggere, naturen" og for næringslivet.

- Hvilket ambisjonsnivå bør vi sette oss?

"å bli best i landet på reisemålsledelse gjennom god samhandling mellom offentlig sektor, næringslivet og befolkningen – med konkrete oppnådde og målbare resultater".

- Hvilke roller bør opprettes og fordeles / Hvem gjør det, og hva er din rolle?

"det offentlige/kommunen tar en større rolle for hvordan reiselivet integreres i samfunnsutviklingen"

"Vi må rigge oss slik at det blir en handlekraftig reisemålsledelse med godt kunnskapsgrunnlag, klare mål og forankring av planer, med korte beslutningslinjer, samt god kommunikasjon og involvering med næringsliv, kommuner og lokalbefolkning"

2. Hva blir viktig fremover?

- Hva blir viktig først og sist?

"Vi må rigge oss slik at det blir en handlekraftig reisemålsledelse med godt kunnskapsgrunnlag, klare mål og forankring av planer, med korte beslutningslinjer, samt god kommunikasjon og involvering med næringsliv, kommuner og lokalbefolkning".

SPØRSMÅL TIL GRUPPENE - Hvordan ser reisemålsledelsen ut i 2030?

Reisemålsledelsen er aktiv, operativ og godt forankret

Reisemålsledelsen er operativ, i daglig drift, og ledes fagkyndig av Destination Lofoten (DL). Reisemålsledelsen representerer Lofotkommunenes perspektiv, natur- og besøksforvaltning og hele reiselivsnæringa. Både næringslivet og Lofotkommunene er ulike i størrelse, belastning og drift, men reisemålsledelsen er godt forankret og representerer derfor bredden av Lofoten med et tydelig innbyggerperspektiv.

Reisemålsledelsen jobber ut fra en gjennomarbeidet og vedtatt strategi som er forankret i alle kommunene i Lofoten, og som nyter stor tillit i kommunene, næringslivet og i befolkningen. Kommunene må bidra med nødvendige ressurser til arbeidet. Reisemålet Lofoten har lyktes med å nå flere av delmålene som er satt i styringsdokumentene, som f.eks. reiselivsplaner, kommunale planer, og har lyktes med å engasjere befolkningen gjennom god kommunikasjon.

SPØRSMÅL TIL GRUPPENE - Hva har vi løst i 2030?

Lofoten er en nasjonal pilot og har fått innført besøksbidrag

Lofoten har blitt nasjonal pilot for besøksbidrag og har gjennom denne posisjonen påvirket nasjonal politikk. Lofoten har påvirket nasjonale myndigheter til å etablere bedre rammebetingelser og reguleringer, og slik løst problematikken rundt korttidsutleie. Reisemålsledelsen har bidratt til å få på plass reguleringer som har gitt bolig til helårsansatte i reiselivsnæringen.

Lofoten har fått innført besøksbidrag og har nå penger til økt til rettelegging og forvaltning av Lofoten som et bærekraftig reisemål.

Lofoten forvalter reisemålet etter felles lovverk, strategi og langsiktig plan, og utviser stor grad av bevissthet omkring bærekraftig reisemålsledelse.

Lofoten kommuniserer godt gjennom digitale verktøy

I 2030 har reisemålet Lofoten flere digitale verktøy som kan måle gjestenes ferdsel i Lofoten, gi målretta informasjon og som kan hjelpe til med å styre gjestene i bærekraftig retning. Lofoten er bedre til rettelagt til å håndtere gjestene og har fått nødvendige reguleringer på plass.

Kommunikasjonen med gjester og innbyggere skjer gjennom f.eks. en form for "Lofotappen - Hva skjer i Lofoten", hvor alle kan få tilgang til felles informasjon.

Reiselivet er godt integrert i lokalsamfunnene. Reisemålsledelsen fungerer godt, har tillit lokalt og er et forbilde nasjonalt for andres reisemålsledelse.

Lofoten har opparbeidet seg kapital til investering

Det foreligger konkrete planer om investeringer i miljø- og klimavennlig infrastruktur for bedre og mer effektiv transport på vei, innen luftfart og i havnene. Reiselivsnæringa er godt organisert og opererer innenfor forutsigbare rammebetingelser etter bærekraftsmålene. Derfor er også reiselivsnæringa stadig mer attraktiv for investorer, og tiltrekker seg større investeringer i Lofoten.

Lofoten har etablert løsninger for parkering, slitasje på natur og bruk av allemannsretten

Lofoten har fått kontroll på de store parkeringsutfordringene, tatt aktiv styring og valgt ut de ferdselsårene hvor naturen tillater at folk ferdes, og viser frem alternativer når naturen har behov for å heles. Lofoten har etablert omforente mål om infrastruktur og til rettelegging for elektrifisering, og etablert løsninger for slitasje på natur og bruk av allemannsretten i utsatte områder.

Lofoten har skapt et helårs reiseliv i alle kommunene

Lofoten har fått spredd de besøkende ut over hele året og hele destinasjonen, og slik etablert helårsturisme med flere helårs arbeidsplasser. Flere av de som tidligere var sesongarbeidere har kommet for å bli nye innbyggere i kommunene.

Lofoten har løst utfordringer relatert til uregistrert korttidsutleie, fricamping

Ettersom reisemålsledelsen i 2030 har jobbet proaktivt for måloppnåelse og for etablering av funksjonelle løsninger, har Lofoten nå mer fornøyde og flere innbyggere, flere folk som ønsker å bo her, en styrket kommuneøkonomi. Lofoten kan fremdeles være autentisk og fortelle sin historie om hvordan vi sikret Lofotens naturressurser og -verdier.

SPØRSMÅL TIL GRUPPENE - Hvilke utfordringer har vi i 2030?

Reiselivsnæringa og reisemålet må fortsatt jobbe med å redusere friksjonen og gnisninger i lokalbefolkningen.

Reisemålet Lofoten må fortsatt jobbe aktivt for å beskytte merkevaren Lofoten fra aktører utenfra som "skummer fløten", og kanskje innføre en merkevareordning.

Reisemålsledelsen må holde tritt med det som skjer i samfunnet, og byråkratiske prosesser går fortsatt for tregt. Arealkonflikter vil det fortsatt være, i forhold til både landbruk, fiskeri, innbyggere og industri. Miljøhensyn vil fortsatt være en stor utfordring, og Lofoten har fortsatt utfordringer med å tiltrekke seg folk med rett kompetanse.

Forutsetningen er at vi fortsatt har besøksbidrag som finansierer fellestiltakene vi skal videreføre.

Organisering av reisemålsledelsen -

Årshjul

Det foreslås at reisemålsledelsen møtes to ganger årlig, i form av et møte om høsten og et verksted i tilknytning Lofotkonferansen (vinter).

Det kan være behov for flere møtepunkter gjennom året for praktisk innføring i arbeidet, for å sikre fremdrift og forankring, og for å forstå behovet i reiselivsnæringa med sine ulike planer og ambisjoner i de enkelte bedriftene.

Arbeidsprosess

Arbeidet utøves i form av en arbeidsgruppe på ikke flere enn seks personer.

Arbeidsgruppa bør utvise en representativ balanse mellom privat, offentlig og frivillig sektor. Arbeidsgruppa må fokusere på besøksforvaltning og hele tiden legge vekt på at utvikling i reiselivsnæringa påvirker all annen næring og samfunn. Ledelsen bør være tydelig, tillitsfull og disiplinert, og representere både vekst og forvaltning med sine ulike utfordringer i ulike kommuner. Arbeidsgruppa må se til mandatet for opprettelsen og stake ut de viktigste oppgavene først.

Blant oppgavene av høyest prioritet er å finne finansiering til og legge en overordnet plan for reiselivet, som er koordinert, inkluderende og offensiv. Det vil fortsatt være en prioritert oppgave å politisk påvirke Næringsdepartementet for å sikre fremgang som pilot for nasjonalt besøksbidrag.

Arbeidsgruppa må først:

- Søke finansiering for arbeidet og aktuelle tiltak
- Sette opp en milepælsplan for arbeidet
- Sette opp en plan for god forankring og kommunikasjon av arbeidet

Dette arbeidet kommer til å bli en av de aller viktigste samfunnsoppgavene fremover. Næringslivet har gått foran og gått ifra kommunal sektor, mens kommunene fortsatt henger etter med å tilrettelegge for mulighetene som kommer i kjølvannet av vekst i reiselivet. Derfor støter kommunene og reiselivet på friksjon og utfordringer, og derfor må dette arbeidet prioriteres.

Arbeidsgruppe

Arbeidsgruppa bør være funksjonell i størrelse, men kan fint opprette både referansegrupper og flere utvalg som er mer spesifikke på tema. Arbeidsgruppa må tale på vegne av hele Lofoten med sine ulike kommuner, potensial og utfordringer.

Vedtak om valg av reisemålsledelse og arbeidsgruppe

Valgt leder av reisemålsutvalget: Hanna Sverdrup, ordfører i Moskenes kommune

Valgt nestleder av reisemålsutvalget: Remi Solberg, styreleder i Destination Lofoten

Peter Andresen, daglig leder i Lofoten Friluftsråd

Thor-Helge Jensen, leder av Lofoten Næringsforum

Erik Taraldsen, direktør i Thon Hotels

En representant som velges av Lofotrådets kommunedirektørutvalg (KRU)

En representant fra Lofotrådets arbeidsutvalg (AU)

Oppsummering ved nyvalgt leder, Hanna Sverdrup

Dette er en historisk dag for Lofoten. Vi har etablert en reisemålsledelse. Vi er en pilot for bærekraftig reisemålsutvikling. Reisemålsutvikling er en av de aller viktigste samfunnsoppgavene i Lofoten. Dette må prioriteres, noe som nettopp nå gjøres her gjennom dagens vedtak.

Deltagerliste reisemålsledelse, 17. oktober 2024, Reine rorbuer, Moskenes

Rita	Adolfson	Værøy kommune	Opposisjonen
Turid Helene	Aksberg	Lofotrådet	Ungdomskoordinator
Peter	Andresen	Lofoten friluftsråd	Daglig leder
Vidar	Benjaminsen	Vågan kommune	Ordfører
Einar B.	Benjaminsen	Flakstad kommune	Ordfører
Cesilie	Borge	Røst kommune	Kommunedirektør
Heidi	Evjen	Røst kommune	Opposisjonen
Jonny	Finstad	Vestvågøy kommune	Ordfører
Randi	Gregersen	Moskenes kommune	Kommunedirektør
Lena	Hansson	Flakstad kommune	Kommunedirektør
Bertrand	Hardie	Værøy kommune	Varaordfører
Elisabeth	Holand	Vestvågøy kommune	Opposisjonen
Kjell	Jakobsen	Lofoten havn	Havnesjef
Harjeet	Jassal	Røst kommune	Varaordfører
Thor Helge	Jensen	Lofoten næringsforum	
Kristian Louis	Jensen	Lofotrådet	Kommunikasjonsrådgiver
Susan Berg	Kristiansen	Værøy kommune	Ordfører
Trond	Kroken	Flakstad kommune	Opposisjonen
Pål	Krüger	Vestvågøy kommune	Varaordfører
Ole Jakob	Kvalshaug	Lofotodden nasjonalpark	Nasjonalparkforvalter
Gard Eide	Larsen	Vestvågøy kommune	Kommunedirektør
Leah	Larsen	Lofoten ungdomsting	
Julie	Larsen	Flakstad kommune	Varaordfører
Ludvik	Mekiassen	Lofoten ungdomsting	
Elisabeth	Mikalsen	Røst kommune	Ordfører
Sigve	Olsen	Vestvågøy kommune	Næringssjef
Marit	Olsen	Vågan kommune	Varaordfører
Laura Johanne	Olsen	Lofotrådet	Programleder
Ole	Osland	Vågan havnevesen KF	Havnesjef
Gustav Fauskanger	Pedersen	Moskenes kommune	Næringssjef
Fred Anton	Ravneberg	Nusfjord Arctic Resort	Daglig leder
Camilla	Rostad	Vågan kommune	Opposisjonen
Line Renate	Samuelsen	Destination Lofoten	Daglig leder
Erling	Sandnes	Værøy kommune	Kommunedirektør
Gro	Smedsund	Vestvågøy kommune	Ungdomskoordinator
Remi	Solberg	Destination Lofoten	Styreleder
Pauline	Solheim	Destination Lofoten	Bærekraftskoordinator
Tommy	Stensvik	Vågan kommune	Kommunedirektør
Hanna	Sverdrup	Moskenes kommune	Ordfører
Marlene	Sæthre	Moskenes kommune	Opposisjonen
Tore-Raymond	Sæthre	Moskenes kommune	Varaordfører
Erik	Taraldsen	Thon hotels	Direktør
Thora Rolandsen	Unstad	Destination Lofoten	Praktikant
Gaute	Wahl	Lofotrådet	Daglig leder
Angeline	Wårheim	Lofoten havn	Havnekonsulent
Jørn	Aarsland	Flakstad kommune	Næringssjef

Fra: Aarstrand, Bjørnar[bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no]

Sendt: 08.11.2024 09:12:24

Til: Kvalshaug, Ole-Jakob;Sørensen, Emma Andrea;Moldestad, Torbjørn;Wika, Jannike Elise;Lium, Sigrid;Ingvaldsen, Inge Sollund;Brekke, Marte[ole-jakob.kvalshaug@statsforvalteren.no;emma.andrea.sorensen@statsforvalteren.no;torbjorn.moldestad@statsforvalteren.no;jannike.wika@statsforvalteren.no;sigrid.lium@statsforvalteren.no;inge.ingvaldsen@statsforvalteren.no;Marte.Brekke@statsforvalteren.no]

Kopi: Godal, Bjørn[bjorn.godal@statsforvalteren.no];Tødås, Tore[tore.todas@statsforvalteren.no];

Tittel: Korrigert notat om informasjonspunkt på Laksvollen i Grane kommune

En våken Ole-Jakob har gjort en observasjon i notatet om Laksvollen, som ble sendt ut i går! «Tanken» har kommet med tidligere i setningen.

Beklager – her kommer ny og forhåpentlig vis endelig versjon. 😊

Med vennlig hilsen

Bjørnar Aarstrand

nasjonalparkforvalter

Fra: Kvalshaug, Ole-Jakob <ole-jakob.kvalshaug@statsforvalteren.no>

Sendt: fredag 8. november 2024 08:25

Til: Aarstrand, Bjørnar <bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no>

Emne: SV: Notat om informasjonspunkt på Laksvollen i Grane kommune

Det er en tanke som ikke er komme med her 😊

ing og starte «kunderreisen» enten de be
Saltal. Tanken er å
og nasjonalparkforvaltere fra Nordland
ksvollen med Grane kommune.

Med vennlig hilsen

Ole-Jakob Kvalshaug

nasjonalparkforvalter

**Lofotodden
nasjonalpark**

Telefon: 952 69 263

E-post: ole-jakob.kvalshaug@statsforvalteren.no

Web: www.nasjonalparkstyre/lofotodden

Fra: Aarstrand, Bjørnar <bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no>

Sendt: torsdag 7. november 2024 18:10

Til: Wika, Jannike Elise <jannike.wika@statsforvalteren.no>; Brekke, Marte

<Marte.Brekke@statsforvalteren.no>; Moldestad, Torbjørn <torbjorn.moldestad@statsforvalteren.no>;

Ingvaldsen, Inge Sollund <inge.ingvaldsen@statsforvalteren.no>; Sørensen, Emma Andrea

<emma.andrea.sorensen@statsforvalteren.no>; Kvalshaug, Ole-Jakob <[\[jakob.kvalshaug@statsforvalteren.no\]\(mailto:jakob.kvalshaug@statsforvalteren.no\)>; Lium, Sigrid <\[sigrid.lium@statsforvalteren.no\]\(mailto:sigrid.lium@statsforvalteren.no\)>](mailto:ole-</p></div><div data-bbox=)

Kopi: Godal, Bjørn <bjorn.godal@statsforvalteren.no>; Tødås, Tore <tore.todas@statsforvalteren.no>

Emne: Notat om informasjonspunkt på Laksvollen i Grane kommune

Hei,

Viser til tidligere informasjon om Laksvollen i Grane kommune.

Vedlagt ligger et notat som kan brukes som orientering til deres styrer. Ta gjerne kontakt med meg eller Tore Tødås i Børgefjell hvis det skulle være spørsmål til prosjektet eller fremdriften.

Med vennlig hilsen/ heelsegh luvhtie

Bjørnar Aarstrand

Nasjonalparkfovalter

Lomsdal-Visten nasjonalpark/Njaarken vaarjelimmedajve

**Lomsdal-Visten
nasjonalparkstyre**

Telefon: 75 54 78 19

Mobil: 94 85 08 08

E-post: bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no

Web: <https://lomsdalvisten.no/>

Fra: Kvalshaug, Ole-Jakob[]

Sendt: 15.11.2024 14:42:00

Til: Line-Kristin Larsen[Line-Kristin.Larsen@miljodir.no]

Kopi: Brekke, Marte[Marte.Brekke@statsforvalteren.no];Godal,

Bjørn[bjorn.godal@statsforvalteren.no];Lium, Sigrid[sigrid.lium@statsforvalteren.no];Moldestad,

Torbjørn[torbjorn.moldestad@statsforvalteren.no];Sørensen, Emma

Andrea[emma.andrea.sorensen@statsforvalteren.no];Tødås, Tore[tore.todas@statsforvalteren.no];Wika,

Jannike Elise[jannike.wika@statsforvalteren.no];Aarstrand,

Bjørnar[bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no];

Tittel: SV: Oversikt over ferdselstellere i verneområder

Tilbakemelding fra forvalterne i Nordland Vedrørende framtidig strategi for ferdselstelling i større verneområder

Av nasjonalparkstyrene i Nordland, er det bare Midtre Nordland som egne tellere (7 stk). Disse driftes i sin helhet av Statskog Fjelltjenesten (SF), og telling gjennomføres etter årlige tjenestekjøp. Dette fungerer svært godt. For Lofotodden nasjonalpark har SNO gjennomført årlige tellinger etter bestilling, og så har vi et samarbeid med Lofoten Friluftsråd som har egne tellere. For de andre større verneområdene i Nordland gjennomfører SNO sporadiske tellinger etter bestilling fra forvaltningen. Vi har ikke kjennskap til at det gjennomføres kontroll eller kalibrering av tellerne til SNO gjennom året, og forvaltningen må selv hente ut og behandle data fra tellingen. Det oppleves generelt at det er lite oppfølging av tellerne til SNO.

Ferdselstelling er et viktig, og ikke minst rimelig verktøy for å samle inn kunnskap om omfanget av ferdsel og ferdselstrender i nasjonalparkene. Ferdselstellinger legges til grunn for utforming av mål og strategiske grep i besøksstrategien, og for vurdering av tiltak. Stiskulen påpeker f.eks. at det er avgjørende med gode besøkstall for riktig dimensjonering av stier og valg av type stiltak. Videre er tellingene viktig for å måle effekten av tiltak, f.eks. om man oppnår ønsket effekt av kanaliseringstiltak, som omlegging eller forsterking av stier. Ved å ha tilgang til sammenhengende dataserier, kan vi følge med på trendene og utvikling over tid. Bare for Lofoten ser vi [fra ferdselstellinger](#) at det daglige gjennomsnittet fra 2023 til 2024 har økt med mellom 10 og 30 %. Vi ser også at omfanget av ferdsel øker betydelig i skuldresesongene.

Reiselivet i Nord-Norge har i 2024 opplevd en vekst på 11 %, noe som er mye høyere enn landsgjennomsnittet som ligger på rundt 3 % (perioden jan.-aug., kilde Destination Lofoten). Vi vet at det er naturbasert reiseliv som trekker besøkende til Nord-Norge, og at nasjonalparkene er viktige attraksjoner her.

Fra Miljødirektoratet skrives det på den ene siden at man kommer til å nedskalere bruken av SNO ressurs til ferdselstelling, fordi man må prioritere kontroll- og skjøtselsoppgaver. Samtidig skal det altså kjøpes inn nye tellere, og omfordeles fra andre nasjonalparkstyrene. Dette opplever vi som svært uforutsigbart for forvaltningsmyndighet. Når vi ikke vet hvilke ressurser vi har tilgjengelig, blir det vanskelig å legge langsiktige planer for kartlegging og besøksforvaltningstiltak i de større verneområdene. For noen nasjonalparker vil det være nok med gjennomføring av telling hvert 2. til 3. år, mens for nasjonalparker med høyere besøkstrykk, eksempelvis Lofotodden, vil det være behov for sammenhengende dataserier for å kunne følge med på utviklingen over tid.

Hyttebøker og trimposter o.l. finnes i liten grad i våre områder og vil gi svært upresis data. Teledata blir mangelfullt i områder uten dekning. Rent praktisk vil det også bli utfordringer med deling av tellere i og med at det er anskaffet ulike typer som har ulike konsepter på drift.

Vi har forståelse for at SNO ikke har ressurser til å prioritere ferdselstillinger, men telling må fortsatt prioriteres høyt av styrene som et ledd i besøksforvaltningen. Forvaltningen har lokalkunnskapen, sitter lokalt, og har kompetanse til å drifte tellerne selv, eller å gjøre dette i samarbeid med oppsyn. Etter vår vurdering vil en hensiktsmessig strategi være at forvaltningen overtar ansvaret for gjennomføring av tellinger i de større verneområdene. Forvaltningen kan drifte telleren selv, ofte i kombinasjon med andre oppdrag og befaringer. Videre vil det være lite ressurskrevende for SNO og annet oppsyn, å bistå i oppsett og/ eller lesing av tellerne gjennom året, i forbindelse med andre oppdrag.

Behovet for ferdselstellere vil variere fra nasjonalpark til nasjonalpark, og dersom man skal legge opp til en deling av tellere, er det hensiktsmessig at dette gjøres internt i fylkene. I Nordland har vi et godt samarbeid blant forvalterne, og bruker kompetanse på tvers av nasjonalparkstyrene.

Avslutningsvis vil vi påpeke at det allerede nå er mye kompetanse og erfaring blant forvalterne på ferdselstilling, og vi mener at det vil være nyttig å ha med forvaltere inn i Miljødirektoratets arbeid med ny strategi for ferdselstillinger.

Med vennlig hilsen
Nasjonalpark- og verneområdeforvaltere i Nordland.

Fra: Line-Kristin Larsen <Line-Kristin.Larsen@miljodir.no>

Sendt: tirsdag 12. november 2024 10:52

Til: Skansen, Ronny <ronny.skansen@statsforvalteren.no>; Gulbrandsen, Jenny Marie <jenny.gulbrandsen@statsforvalteren.no>; Odden, Alf <alf.odden@statsforvalteren.no>; Haug, Jørn Trygve <jorn.haug@statsforvalteren.no>; Grevrusten, Stein Magne <stein.grevrusten@statsforvalteren.no>; Stokkenes, Aina-Elise Bolstad <aina-elise.bolstad.stokkenes@statsforvalteren.no>; Valan, Sindre Kolstad <sindre.valan@statsforvalteren.no>; Sveen, Kari <kari.sveen@statsforvalteren.no>; Ullring, Ulf <ulf.ullring@statsforvalteren.no>; Liebe, Morten <morten.liebe@statsforvalteren.no>; Granli, Stein Egil <stein.granli@statsforvalteren.no>; Sørli, Kristine <kristine.sorlie@statsforvalteren.no>; Rødstøl, Mari Melbø <mari.rodstol@statsforvalteren.no>; Stensby, Trond <trond.stensby@statsforvalteren.no>; Skarsaune, Ingvild <ingvild.skarsaune@statsforvalteren.no>; Nystuen, Hilde <hilde.nystuen@statsforvalteren.no>; Berge, Eirin <eirin.berge@statsforvalteren.no>; Sem, Gunhild Kirsti <gunhild.sem@statsforvalteren.no>; Svendsgard, Bernhard <bernhard.svendsgard@statsforvalteren.no>; Nystad, Ingvild Hansen <ingvild.hansen.nystad@statsforvalteren.no>; Wika, Jannike Elise <jannike.wika@statsforvalteren.no>; Kvalshaug, Ole-Jakob <ole-jakob.kvalshaug@statsforvalteren.no>; Aarstrand, Bjørnar <bjornar.aarstrand@statsforvalteren.no>; Moldestad, Torbjørn <torbjorn.moldestad@statsforvalteren.no>; Buttingsrud, Trond Erik <trond.erik.buttingsrud@statsforvalteren.no>; Jaren, Hege <hege.jaren@statsforvalteren.no>; Olsen, Monika <monika.olsen@statsforvalteren.no>; Borud, Dag Evert <dag.evert.borud@statsforvalteren.no>; Skjemstad, Oddrun <oddrun.skjemstad@statsforvalteren.no>; Stine Emilie Alfonsdatter Nøding <stine.noding@statsforvalteren.no>; Benonisen, Rune <rune.benonisen@statsforvalteren.no>; Storm,

Nina Andrea <nina.storm@statsforvalteren.no>; Olsen, Sunniva <sunniva.olsen@statsforvalteren.no>; Vistnes, Ingunn Ims <ingunn.vistnes@statsforvalteren.no>; Salmila, Karoline <karoline.salmila@statsforvalteren.no>; Østereng, Geir <geir.ostereng@statsforvalteren.no>; Solbakke, Jørgen Eira <jorgen.solbakke@statsforvalteren.no>; Baardvik, Bjørn Morten <bjorn.baardvik@statsforvalteren.no>; Kollstrøm, Rolf <rolf.kollstrom@statsforvalteren.no>; Birkeland, Ingve <ingve.birkeland@statsforvalteren.no>; Tødås, Tore <tore.todas@statsforvalteren.no>; Thyrum, Kirsten <kirsten.thyrum@statsforvalteren.no>; Bull, Hans <hans.bull@statsforvalteren.no>; Nisja, Eli Grete <eli.nisja@statsforvalteren.no>; sara.kristiane.kjergard.eide@statsforvalteren.no; Slettom, Lars <lars.slettom@statsforvalteren.no>; Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>; Henriksen, Linda Forbregd <Linda.Forbregd@statsforvalteren.no>; Nøstvold, Lina <lina.nostvold@statsforvalteren.no>; Moen, Hege Sæther <hege.moen@statsforvalteren.no>; Sjømæling, Anne <anne.sjomaling@statsforvalteren.no>; Herregården, Kristian Kvaalen <kristian.herregarden@statsforvalteren.no>; Dobbedal, Eirik Johansen <Eirik.Dobbedal@statsforvalteren.no>; Haavik, Astrid Bakke <astrid.haavik@statsforvalteren.no>; Snøtun, Trygve <trygve.snotun@statsforvalteren.no>; Hauge, Tor Arne <tor.arne.hauge@statsforvalteren.no>; Sveen, Kari <kari.sveen@statsforvalteren.no>; Nedrelo, Eldrid <eldrid.nedrelo@statsforvalteren.no>; Nornes, Anbjørg <anbjorg.nornes@statsforvalteren.no>; Vallestad, Jorunn <jorunn.vallestad@statsforvalteren.no>; Maria Alarcon Underdal <maria.underdal@statsforvalteren.no>; Røyrvik, Alf Erik <alf.erik.royrvik@statsforvalteren.no>; Aasland, Øistein <oistein.aasland@statsforvalteren.no>; anne.gerd.nysveen@ullensvang.kommune.no; trine.lise.slatsveen@nore-og-uvdal.kommune.no; bjornhelge.bjornsen@tinn.kommune.no; Bjerka, Ida Steien <ida.bjerka@statsforvalteren.no>; Postmottak SFMR <sfmrpost@statsforvalteren.no>; Postmottak SFTF <sftfpost@statsforvalteren.no>; Postmottak SFVL <sfvlpost@statsforvalteren.no>; Postmottak SFAG <sfagpost@statsforvalteren.no>; Postmottak SFNO <sfnopost@statsforvalteren.no>; Postmottak SFRO <sfropost@statsforvalteren.no>; Postmottak SFOS <sfospost@statsforvalteren.no>; Postmottak SFIN <sfinpост@statsforvalteren.no>; Postmottak SFVT <sfvtpost@statsforvalteren.no>; Postmottak SFRO <sfropost@statsforvalteren.no>

Emne: SV: Oversikt over ferdselstellere i verneområder

Hei!

Tusen takk til alle dere som har svart til nå! Veldig nyttig å få tilbakemelding om tellere dere bruker og flott at dere også skriver litt om organiseringer hos dere.

Det mangler fortsatt noen svar på e-posten. Kan dere som har kjøpt inn/leaser tellere svare meg innen fredag, så hadde det vært supert!

Med vennlig hilsen Line

Line-Kristin Larsen
Seniorrådgiver verneområdeseksjonen
Miljødirektoratet
Tlf. 97643455

Fra: Line-Kristin Larsen

Sendt: torsdag 31. oktober 2024 15:29

Til: Skansen, Ronny <ronny.skansen@statsforvalteren.no>; fmavjmg@statsforvalteren.no; fmroaad@statsforvalteren.no; fmavjth@statsforvalteren.no; fmopsmg@statsforvalteren.no; aina-elise.bolstad.stokkenes@statsforvalteren.no; sikva@statsforvalteren.no; fmopksv@statsforvalteren.no;

fmopuul@statsforvalteren.no; fmopmli@statsforvalteren.no; stein.granli@statsforvalteren.no;
fmopkso@statsforvalteren.no; mamro@statsforvalteren.no; trste@statsforvalteren.no;
ingvild.skarsaune@statsforvalteren.no; fmhehiny@statsforvalteren.no; fmopebe@statsforvalteren.no;
gukse@statsforvalteren.no; besve@statsforvalteren.no; fmmrinny@statsforvalteren.no;
jannike.wika@statsforvalteren.no; oljkv@statsforvalteren.no; bjaar@statsforvalteren.no;
torbjorn.moldestad@statsforvalteren.no; fmbuteb@statsforvalteren.no; fmbuhja@statsforvalteren.no;
fmosmoo@statsforvalteren.no; dag.evert.borud@statsforvalteren.no; fmtrods@statsforvalteren.no;
fmfisenh@statsforvalteren.no; fmtrrub@statsforvalteren.no; nina.andrea.storm@statsforvalteren.no;
sunniva.olsen@statsforvalteren.no; fmfiiivi@statsforvalteren.no; fmfikasa@statsforvalteren.no;
fmfigos@statsforvalteren.no; fmfijeso@statsforvalteren.no; fmtrbmb@statsforvalteren.no;
fmfiresk@statsforvalteren.no; fmtribi@statsforvalteren.no; fmltto@statsforvalteren.no;
fmltkth@statsforvalteren.no; buhan@statsforvalteren.no; fmltlegn@statsforvalteren.no;
sara.kristiane.kjergard.eide@statsforvalteren.no; lasle@statsforvalteren.no;
fmlmsb@statsforvalteren.no; Linda.Forbregd@statsforvalteren.no; lina.nostvold@statsforvalteren.no;
hesmo@statsforvalteren.no; anne.sjomaling@statsforvalteren.no; krkhe@statsforvalteren.no;
eijdo@statsforvalteren.no; fmhoabh@statsforvalteren.no; trsno@statsforvalteren.no;
toaha@statsforvalteren.no; fmopksv@statsforvalteren.no; fmsfene@statsforvalteren.no;
fmsfano@statsforvalteren.no; joval@statsforvalteren.no; Maria.underdal@statsforvalteren.no;
fmsfalr@statsforvalteren.no; fmhooaa@statsforvalteren.no;
anne.gerd.nysveen@ullensvang.kommune.no; trine.lise.slatsveen@nore-og-uvdal.kommune.no;
bjornhelge.bjornsen@tinn.kommune.no; isbje@statsforvalteren.no; sfmrpost@statsforvalteren.no;
sftfpost@statsforvalteren.no; sfvlpost@statsforvalteren.no; sfagpost@statsforvalteren.no;
sfnopost@statsforvalteren.no; sfropost@statsforvalteren.no; sfospost@statsforvalteren.no;
sfinpost@statsforvalteren.no; sfvtpost@statsforvalteren.no; sfropost@statsforvalteren.no

Emne: Oversikt over ferdselstellere i verneområder

Hei alle sammen!

Angående registrering av besøk med ferdselstellere i 2025.

Vi har frem til i dag organisert besøksregistrering med ferdselstellere ved at SNO har en pott med tellere, som fordeles ut til forvaltningsmyndighetene etter innmeldt behov. Samtidig vet vi at flere styrer og enkelte Statsforvaltere har gått til innkjøp/leasing av egne tellere.

SNO sin pott med tellere minker over tid pga av alder på tellere, derfor har vi til neste år veldig få tellere å dele ut. Før vi går til innkjøp av nye tellere til potten, ønsker vi å få en oversikt over hvor mange tellere som er i omløp hos forvaltningsmyndigheten slik at vi får et fullstendig bilde over tilgjengelige tellere.

Vi vil gjerne ha oversikt over tellere som dere har kjøpt inn eller leaset over midlene tildelt fra Miljødirektoratet og ber dere som har tellere fylle inn vedlagte excel-filer og sende den tilbake til meg med **frist fredag 15. november 2024**. Vi ber videre om at dere gjør disse tilgjengelige for bruk i andre verneområder i regionen som har behov for telling, slik at de kan brukes i fordelingen av tellere etter behovsinnmeldingen for 2025 i ESS.

Om opplegg for 2025

Fremtidig organisering for fordeling av ferdselstellere avhenger delvis av hvor mange tellere vi har tilgjengelig i de ulike regionene, derav forespørselen over. Det vi vet er at vi må nedskalere bruken av SNO ressurs til ferdselstelling da dette er en begrenset ressurs, som må prioriteres til

kontroll- og skjøtselsoppgaver. Det betyr ikke at vi skal slutte med ferdselstelling, men vi må være bevisst forvaltningsrelevansen av resultatene (tellingene) og bruke andre kilder (hyttebøker, trimposter etc.) der det er mulig.

Vi skal ha et opplegg klart videre bruk av ferdselstellere i 2025 før jul, og kommer til å bruke denne oversikten som grunnlagsdata for hvordan vi kan organisere bruken på en måte som ivaretar behovet for telling samtidig som vi har mindre ressurs fra SNO tilgjengelig.

Med vennlig hilsen Line

Line-Kristin Larsen
Seniorrådgiver verneområdeseksjonen
Miljødirektoratet
Tlf. 97643455

Statsforvalteren i Nordland
Lofotodden nasjonalparkstyre

Trondheim, 20.11.2024

Deres ref.:
«Ref»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/7444

Saksbehandler:
Marte Eliasson

Svar på spørsmål om overføring av forvaltningsansvar for Oddan og Lofotodden naturreservater i Moskenes kommune til Lofotodden nasjonalparkstyre

Det vises til brev av 9. september 2024 med spørsmål om overføring av forvaltningsansvaret for Oddan og Lofotodden naturreservater i Moskenes kommune fra Statsforvalteren i Nordland til Lofotodden nasjonalparkstyre.

Det vises i tillegg til vedtak i Lofotodden nasjonalparkstyre av 4. juni 2024 hvor det heter: *"Styret er positiv til en overføring av forvaltningsansvaret for Oddan naturreservat og Lofotodden naturreservat til Lofotodden nasjonalparkstyre. Nasjonalparkstyret og Statsforvalteren gjør en felles henvendelse til Miljødirektoratet for videre formalisering av saken. "*

Statsforvalteren peker på at de i dag har ansvaret for et betydelig antall mindre verneområder, men har begrenset kapasitet til å følge opp hvert enkelt område med nødvendige skjøtselstiltak, dispensasjonsbehandling og andre oppgaver som forvaltningen krever. Dette fører til at enkelte verneområder, som Oddan og Lofotodden naturreservater, ikke får den nødvendige oppfølgingen de trenger for å opprettholde verneverdiene.

Det pekes videre på at når det gjelder økonomi vil nødvendige tiltak fortsatt bli finansiert gjennom de sentrale budsjettpostene som allerede er på plass. Dette innebærer at tiltak styret ønsker å gjennomføre, enten i nasjonalparken eller i de to mindre verneområdene, vil bli vurdert og prioritert på samme måte som tidligere.

Statsforvalteren peker videre på at forvaltningsmyndigheten for verneområder som grenser til nasjonalparker som hovedregel delegeres til det aktuelle nasjonalparkstyret. Dette sikrer en helhetlig og sammenhengende forvaltning av naturområdene. Lofotodden naturreservat grenser direkte til nasjonalparken, mens Oddan naturreservat, selv om det ikke grenser til nasjonalparken, ligger i sin helhet innenfor Moskenes kommune. En overføring av forvaltningsmyndigheten vil derfor også her bidra til en styrket lokal forankring og bedre oppfølging i felt.

Miljødirektoratets vurdering

I 2010 ble det vedtatt en ny forvaltningsmodell for verneområdene. For nasjonalparker, andre store verneområder og sammenhengende verneområder ble det bestemt at forvaltningsmyndigheten skal legges til et nasjonalparkstyre/verneområdestyre. For mindre verneområder som grenser til verneområder som skal forvaltes av et nasjonalparkstyre/verneområdestyre ble det vurdert at også disse verneområdene kan forvaltes av styrene.

For mindre verneområder som ikke falt inn under denne ordningen og hvor forvaltningsansvaret derfor ikke ble lagt til et nasjonalpark- /verneområdestyre fikk kommunene på visse forutsetninger tilbud om å overta forvaltningsansvaret. Dersom kommunen ikke ønsket å ha forvaltningsmyndighet, skulle myndigheten ligge hos Statsforvalteren.

Lofotodden naturreservat ligger i umiddelbar nærhet til Lofotodden nasjonalpark. Ved opprettelsen av nasjonalparken ble det ikke gjort noen konkret vurdering av om forvaltningsmyndigheten for det allerede etablerte Lofotodden naturreservatet skulle legges til nasjonalparkstyret.

Miljødirektoratet ser at det vil være hensiktsmessig at nasjonalparkstyret har forvaltningsmyndighet for Lofotodden naturreservat ettersom det grenser til Lofotodden nasjonalpark. Miljødirektoratet vil derfor delegere forvaltningsmyndigheten for Lofotodden naturreservat til Lofotodden nasjonalparkstyre.

Oddan naturreservat har ikke den samme nærheten til Lofotodden nasjonalpark. Det foreligger ingen føringer som åpner for at nasjonalpark-/verneområdestyrer kan få overført forvaltningsmyndigheten for områder som ikke grenser til verneområder som allerede forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrene. Miljødirektoratet delegerer derfor ikke forvaltningsmyndigheten for Oddan naturreservat til Lofotodden nasjonalparkstyre. Vi foreslår imidlertid at Statsforvalteren som et alternativ bruker forvalteren for Lofotodden nasjonalparkstyre som ressurs ved forvaltning av Oddan naturreservat ved at forvalter kan jobbe noen prosenter for Statsforvalteren uten at forvaltningsansvaret flyttes over til nasjonalparkstyret.

Fastsettelse av forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet overfører forvaltningsmyndighet til Lofotodden nasjonalparkstyre for:

- Lofotodden naturreservat, vernet ved kgl.res. 6. desember 2002.

Forvaltningsmyndigheten fastsettes med hjemmel i forskrift 06.12.2002 nr. 1448 om vern av Lofotodden naturreservat, Moskenes kommune, Nordland § 8.

Overføring av forvaltningsmyndighet gjelder fra 1. desember 2024.

Eventuelle søknader som kommer inn før denne datoen behandles av Statsforvalteren i Nordland som er forvaltningsmyndighet frem til overføringen.

Nasjonalparkstyret bes om å informere aktuelle grunneiere og berørte interesser om overføringen av forvaltningsansvaret til styret.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marte Eliasson
seniorrådgiver

ST 32/24 Delegerete saker

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyre	33/24	02.12.2024

Økonomirapport - Drift av styret og bruk av tiltaksmidler - 2024

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret tar økonomirapport til orientering. Resterende sum på grunntilskudd utbetales til Flakstad kommune og øremerkes innfallsport Fredvang.

Bakgrunn

Økonomirapport, pr. 22.11.2024:

Konto	Innvilget beløp	Forbruk	Balanse
Drift av nasjonalparkstyre	Kr. 120 000	Kr. 62 175	Kr. 57 824
Grunntilskudd	Kr. 75 000	Kr. 18 300	Kr. 56 700
Forvaltningsplan	Kr. 1 375 000	Kr. 189 476	Kr. 1 185 524
Tiltaksmidler	Kr. 2 400 000	Kr. 2 929 045	Kr. - 529 045
Tilskudd verdiskapning	Kr. 300 000	Kr. 0	Kr. 300 000

Vurdering

Drift av nasjonalparkstyre

Det fortsatt ikke utbetalt for møtegodtgjøring for 2 av 3 styret. Styremedlemmer har krav på møtegodtgjøring for deltagelse i styremøter for Lofotodden nasjonalparkstyre, og det er viktig at det sendes inn krav inneværende år. Større underforbruk kan få følger for utbetaling av midler fram i tid.

Ellers gjenstår utbetaling for innkjøp av profileringsartikler. Forvalter forventer at vi havner i balanse ved slutten av året.

Grunntilskudd

Vi har et forventet underforbruk på denne posten på kr. 57 000. Forvalter foreslår at gjenværende midler utbetales til Flakstad kommune og øremerkes forprosjekt innfallsport Fredvang. Dette er innenfor postformål og krever ingen omdisponering.

Forvaltningsplan

Underforbruket vil ved årsslutt være på rundt kr. 250 000,-. Utbetaling av lønn og overhead-kostnader for prosjektstillingen til Emma dekkes opp av denne posten. Utbetaling til Miljøfaglig Utredning for utarbeiding av skjøtselsplan for Bunesfjorden og Kvalvika vil også skje før årsslutt. Underforbruket tilbakebetales til Miljødirektoratet.

Tiltaksmidler

Miljødirektoratet har gitt en forhåndsavklaring på en supplerende tildeling, slik at styret havner i balanse.

Tilskudd til verdiskapning basert på naturarven

Tilskudd på kr. 300 000,- med forutsetning om 50 % i egeninnsats/ egenfinansiering. Tilskuddet skulle gå til et samarbeidsprosjekt mellom friluftsrådet, Flakstad kommune og nasjonalparkstyret, med plan om en vertskapsordning på Fredvang. Vi fikk ikke på plass finansiering på resterende 50 %.

Forvalter har bedt Miljødirektoratet om en overføring til 2024, og at midlene omdisponeres til forprosjekt på innfallsporten Fredvang. Det vises til mulighetsstudiet som ble utført i 2023. Miljødirektoratet har bekreftet overføring og omdisponering.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyre	34/24	02.12.2024

Etablering av reisemålsledelse for Lofoten - Deltagelse fra Lofotodden nasjonalparkstyre

Forslag til vedtak

Nasjonalparkforvalter deltar i reisemålsledelsen for Lofoten som representant for Lofotodden nasjonalparkstyre.

Bakgrunn

Det vises til saksframlegg fra møte i Lofotrådet, 6. juni 2024 (vedlagt) og protokoll (lenke). Lofotrådet har besluttet å etablere en reisemålsledelse med mandat om å eie overordnet felles reiselivsstrategi for Lofoten som skal sikre bærekraftig helhetlig utvikling, og som avklarer rolle- og ansvarsbildet til de enkelte delene i reiselivet.

Reisemålsledelsen i Lofoten er bredt sammensatt og reflekterer omfanget og kompleksiteten i reiselivet i regionen, og består av følgende representanter:

- Representantskapet i Lofotrådet*
- Destination Lofoten AS/v.daglig leder*
- Lofoten Friluftsråd/v. daglig leder*
- Lofotodden Nasjonalpark/v. Nasjonalparkforvalter*
- 2 representanter fra reiselivsnæringen/velges av styret i DL*
- Havnevesen i kommunene*
- 2 representanter fra Lofoten ungdomsting (LUT) – velges av LUT*

Andre relevante aktører og ressurser i kommunene, som eksempelvis beredskapsaktører, stiller ved behov.

Vurdering

Nasjonalparkforvalter vurderer det som positivt at nasjonalparkstyret får en representant inn i reisemålsledelse, som kan være med å påvirke framtidig reisemålstrategi for Lofoten. Besøksforvaltning på regionsnivå er et viktig tiltak for å ivareta verneverdiene i Lofotodden nasjonalpark.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

- 1 35-24 Etablering av reisemålsledelse for Lofoten.pdf

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Protokoll fra møte i Lofotrådet, 6. juni: https://cdn.prod.website-files.com/61b9accdcf42f05dceb461c3/671654bf0f890e423386be54_Protokoll%20Lofotr%C3%A5det%206.2024.%205.-6.20juni%20V%C3%A6r%20B8y_korrigert.pdf

Besøksadresse:
Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406,
8376 Leknes

Mobil: 900 65 064
Org.nr. 971 396 679 MVA

E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

**Interkommunalt
politisk råd for
Lofoten**

SAK
35/24

TITTEL
Etablering av
reisemålsledelse for
Lofoten

STED, DATO
Værøy, 6. juni 2024

Etablering av reisemålsledelse for Lofoten

Bakgrunn

Oppfølging av LR-sak 6/24, fra Lofotrådsmøte 1-2024 i Svolvær hvor Destination Lofoten orienterte om behovet for å etablere en destinasjonsledelse i Lofoten. Saken ble også presentert i AU-møte 1-2024.

Vedtak 6/24:

Presentasjon tas til orientering. Lofotrådet beslutter å etablere en destinasjonsledelse for Lofoten som et utvidet Lofotråd. Daglig leder i Lofotrådet og daglig leder i Destination Lofoten jobber videre med forslag på sammensetning av destinasjonsledelsen ut over representantskapet, samt organisering og koordinering. Forslag til sammensetning og organisering legges frem for Lofotrådet i løpet av første halvår 2024 – som innstiller videre til kommunene for tilslutning og endelig vedtak.

I bakgrunn for sak 6/24 refereres det til at merket for bærekraftig reisemål og pilotering av besøksbidrag krever at Lofoten som destinasjon har et koordinert arbeid rundt reiseliv, med felles retning samt har etablert destinasjonsledelse, eller reisemålsledelse. NOU 2023:10 (Reisemål for en bærekraftig fremtid) benytter gjennomgående begrepet *reisemålsledelse*, og offentlige etater går i større grad over til å benytte dette begrepet, fremfor destinasjonsledelse. Bruk av begrepet "reisemålsledelse" vil også i større grad enn "destinasjonsledelse" skille den nye strukturen fra destinasjonsselskapenes virksomhet og slik synliggjøre kommunenes og andre aktørers felles ansvar for utvikling av reisemålet. Vi vil i det videre benytte begrepet felles *reisemålsledelse*.

Forslag til sammensetning

Reisemålsledelsen i Lofoten er bredt sammensatt og reflekterer omfanget og kompleksiteten i reiselivet i regionen, og består av følgende representanter:

- Representantskapet i Lofotrådet
- Destination Lofoten AS/v.daglig leder
- Lofoten Friluftsråd/v. daglig leder
- Lofotodden Nasjonalpark/v. Nasjonalparkforvalter
- 2 representanter fra reiselivsnæringen/velges av styret i DL
- Havnevesen i kommunene
- 2 representanter fra Lofoten ungdomsting (LUT) – velges av LUT

Andre relevante aktører og ressurser i kommunene, som eksempelvis beredskapsaktører, stiller ved behov.

Forslag til organisering og koordinering

Hyppighet

Destinasjonsledelsen/reisemålsledelsen møtes fast en (1) gang per år. Forslag er at det 4. Lofotrådsmøtet hvert år, som arrangeres i oktober,

Besøksadresse:
Rådhuset, Leknes
Postadresse: Boks 406,
8376 Leknes

Mobil: 900 65 064
Org.nr. 971 396 679 MVA

E-post: post@lofotradet.no
Internett: www.lofotradet.no

**Interkommunalt
politisk råd for
Lofoten**

utvides med én dag, altså et utvidet råd.

Enkelt saker behandles ved behov.

Mandat

Reisemålsledelsen eier overordnet felles reiselivsstrategi for Lofoten som skal sikre bærekraftig helhetlig utvikling, og som avklarer rolle- og ansvarsbildet til de enkelte delene i reiselivet. Destination Lofoten skal søke om midler til å igangsette overordnet strategi for Lofoten i en inkluderende prosess for hele regionen. Det foreligger per nå en masterplan for Lofoten som reisemål. Denne er gått ut på dato, og det må lages en ny plan for reiseliv.

Reisemålsledelsen skal følge opp strategien og sikre at prosjekter og tiltak bygger opp under denne. Strategien vil være styringsdokument for reisemålsledelsen.

Inntil ny overordnet strategi er utarbeidet følges gjeldende strategier (masterplan og veikart LDGØ)

Organisering

Destination Lofoten er sekretariat og koordinator for reisemålsledelsen sammen med daglig leder i Lofotrådet.

I vedtakssaker som må behandles politisk forberedes saken i reisemålsledelsen og oversendes til kommunene for politisk behandling.

Økonomi

Økonomiske konsekvenser av vedtaket er kostnadene til en ekstra møtedag for Lofotrådets representantskap. Den enkelte deltagende organisasjon i reisemålsledelsen dekker sine egne personalkostnader, samt eventuelle kostnader til reise og overnatting.

Forslag til vedtak:

Lofotrådet vedtar sammensetning av reisemålsledelsen for Lofoten med foreslått forslag til mandat og organisering.

Lofotrådet innstiller til kommunene for tilslutning og endelig vedtak.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyre	35/24	02.12.2024

Tillatelse til større arrangement - Lofoten Ultra Trail 2025 - 2027 - Arctic Triple - Lofotodden nasjonalpark

Forslag til vedtak

Lofotodden nasjonalparkstyre gir arrangør, The Arctic Triple v/Frank Hagen, tillatelse til å gjennomføre ultraløpet Lofoten Ultra Trail 100 Miles og Lofoten Stage Run i Lofotodden nasjonalpark på omsøkte trasé, i uke 22 i årene 2025-2027.

Tillatelse gis på følgende vilkår:

1. Maks antall deltagere skal ikke overstige 200 personer.
2. Løypetraseen skal følge eksisterende sti som omsøkt. I forkant av løpet skal arrangør gi tydelig informasjon til deltagerne om hvor løypetraseen går. Stien skal merkes midlertidig med flagg.
3. Arrangør skal gjøre seg kjent med kulturminnelokalitetene løypetraseen berører. Merking innenfor disse områdene skal skje på en skånsom måte, uten at flagg eller barduner festes på måter som medfører markinngrep
4. Reklame, høytaleranlegg og andre installasjoner skal ikke plasseres inne i verneområdet. Enkle drikke- og matstasjoner, samt nødvendig førstehjelpsutstyr er tillatt.
5. Samme dag som arrangementet er gjennomført skal merking, installasjoner og eventuell søppel samles inn og fjernes langs løypa.
6. For å ivareta beitenæringas hensyn oppretter arrangør dialog med Vestbygda beitelag.
7. Tillatelse kan trekkes dersom det er nye forhold som tilsier at arrangementet ikke kan gjennomføres uten at det er til skade for naturmiljø, kulturminner eller tradisjonelt friluftsliv.
8. Arrangør skal sende en kortfattet rapport til forvaltningsmyndighet etter arrangementet. Rapporten skal beskrive gjennomføringa av arrangementet, samt deltagerantall, antall frivillige, start- og sluttidspunkt, vær og føreforhold og annen relevant informasjon om deltagere og løpet. Rapporten sendes til ole-jakob.kvalshaug@statsforvalteren.no.

Tillatelse gis med hjemmel i Forskrift om vern av Lofotodden nasjonalpark § 7 tredje ledd.

Forvaltningsmyndighet og Statens Naturoppsyn vil gjøre en vurdering av eventuelle skader og slitasje i etterkant av arrangementet. Denne vurderingen vil ligge til grunn for vurdering av antall deltagere og trasévalg ved ny søknadsperiode.

Bakgrunn

The Arctic Triple v/Frank Hagen søker om en flerårig tillatelse til å arrangere ultraløpet Lofoten Ultra-Trail 100 Miles (LUT) og dagsetappen Lofoten Stage Run 175 og 120 km (LSR) i Lofotodden nasjonalpark. Arrangementet vil foregå årlig i uke 22, altså i perioden 22. mai til 1. juni 2025.

LUT er et ultraløp på 165 km, som starter i Kjerkfjorden og har målgang i Svolvær sentrum. Ultraløp er en relativt ny type konkurranseform som blir mer og mer populært internasjonalt og i Norge. Ultraløp er betegnelse på løp som er lengre enn maraton i distanse, og løpet arrangeres som oftest ute i naturen framfor i byer. LUT en del av sportseventet til The Arctic Triple, som også arrangerer Lofoten Skimo, Lofoten Triathlon og Lofoten Swimrun. LUT har vært gjennomført i 7 år.

Dagsetappen LSR vil foregå på onsdagen, og det er satt et øvre tak på 100 deltagere. Ultraløpet vil foregå på fredag, og det er satt et øvre tak på 150 individuelle deltagere og 50 stafettlag. Taket på antall deltagere som beveger seg innenfor nasjonalpark onsdag og fredag være på til sammen 300 deltagere. 100 deltagere mer enn det arrangør har fått tillatelse til tidligere år.

Figur 1. Løpstrasé merket i rødt, vernegrense i grønt. Distansen fra Kjerkfjorden til Fredvang er på 23 km, og vil ved to anledninger være innenfor nasjonalparken. Først på strekningen Kjerkfjorden – Fageråskaret, så fra Øvre Marka ved Markvatnet – Kvalvika – Forsvatnet.

Film- og fotoarbeid utføres til fots og etter nærmere avtale med Lofotodden nasjonalpark, og det vil ikke bli brukt drone. Traseen blir merket med flagg som er 1 meter høye. Merking foregår

dagene i forkant, og flagg tas ned etter løpet. Alle deltakere har personlig sek med bekledning og førstehjelpsutstyr, og posisjonen deres vises til enhver tid ved hjelp av GPS-sender.

Løpet benytter seg av eksisterende stinettverk. Arrangør tar på seg ansvaret for å rette opp skader som eventuelt skulle oppstått som følge av deltakerne som beveger seg gjennom nasjonalparken. Det er forbudt å etterlate seg søppel i naturen, og blir dette observert fører dette til diskvalifikasjon av deltager. Ved innsamling av flaggene vil området kontrolleres før evt. søppel etter arrangementet.

Søker er avhengig av forutsigbarhet og det er derfor søkt om en flerårig tillatelse. Søker ber også om at eventuelle endringer som vil påvirke en eventuell tillatelse, informeres om minimum ett år i forveien. Aktører påpeker at arrangementsturisme er viktig for Lofoten og svært viktige bidrag for sesongutvidelse og å øke lønnsomheten for næringer i hele Lofoten.

Grunnlaget for avgjørelsen

Lofotodden nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon 22. juni 2018. Formålet med vernet av Lofotodden nasjonalpark står i verneforskriftens § 1 *Formål*:

«Formålet med Lofotodden nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap uten tyngre naturinngrep, naturtyper, arter og geologiske forekomster.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- a) et unikt og kystalpint landskap med svært stor landskaps- og naturhistorisk verdi*
- b) representative og særegne økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser*
- c) genetiske særtrekk hos fjellplanter i ett av områdene i Norge som har vært isfritt lengst og hos oseaniske arter på nordgrensa av sitt utbredelsesområde*
- d) viktige naturtyper som ur og rasmark, kalkrike kystfjell og sanddyner*
- e) artsrike områder i naturtypene kulturmarkseng og boreal hei*
- f) leveområde for flere trua arter, herunder krykkje, teist, toppskarv og beitemarkssopp*
- g) verdifulle kulturminner*
- h) et viktig referanseområde for å studere utvikling i naturen, spesielt knyttet til geologiske prosesser, klimaendring og betydning beite har for etablering av skog i nordlige områder med oseanisk klima*

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging»

Saken skal behandles etter forskrift om vern av Lofotodden nasjonalpark § 7 tredje ledd.

Det følger av naturmangfoldloven (nml.) § 7 at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8 – 12 angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

I verneforskriften står det at forvaltningsmyndighet kan etter søknad gi tillatelse til større arrangement når dette ikke er i strid med verneformålet. Med større arrangement menes f.eks. idrettsarrangement eller konserter hvor omfanget av ferdsel kan ha en uheldig påvirkning på naturverdiene. Et større arrangement i Lofotodden nasjonalpark er definert som et arrangement med over tjue (20) mennesker, der arrangementet på forhånd er kunngjort. I forvaltningsplanen for Lofotodden nasjonalpark står det at potensialet for skade på naturmiljø øker med større arrangement og gjentatte besøk til samme turmål. Forvaltningsmyndighet vektlegger også samlet belastning, og omfanget av ferdsel er i dag så omfattende at man må påregne noe

skade på naturmiljø. Ved å sette en terskel på antall deltagere som er søknadspliktig, vil forvaltningsmyndighet få en bedre oversikt over den totale belastningen på naturmiljø.

Forvaltningsplanen åpner for at forvaltningsmyndighet kan gi flerårige tillatelser på inntil 3 år av gangen, når dette ikke er i strid med verneformålet. Med vilkår at tillatelsen kan trekkes dersom det er nye forhold som tilsier at arrangementet ikke kan gjennomføres uten at det er til skade for naturmiljø, kulturminner eller tradisjonelt friluftsliv.

Kulturminner:

Løpet vil gå igjennom en automatisk fredet kulturminnelokalitet på Kvalvika. Lokaliteten består av flere hustufter og andre strukturer. For å unngå skader må arrangør gjøre seg kjent med kulturminnelokalitetene løpet berører. Merking innenfor disse områdene må gjøres på en skånsom måte, uten at flagg eller barduner festes på måter som medfører markinngrep.

Landbruk:

Kvalvika er et sentralt beiteområde for sau i Vestbygda beitelag. Beitelaget hadde i 2019 hoved-beiteslipp 1. juni. Løpet vil trolig skje før sau slippes ut på beite, og det vil i så fall ikke påvirke beitenæringa nevneverdig. For å ivareta beitenæringas hensyn, bør det settes vilkår om at arrangør er i dialog med Vestbygda beitelag i forkant av gjennomføring.

Naturverdier

Løpet skal følge eksisterende stitråkk. Det er registrert enkelte rødlistede plante- og fuglearter og prioriterte naturtyper, i nærheten av stien. Hele Horseid-området utgjør et svært verdifullt landskap, med særdeles velutviklede sanddynesamfunn og meget rik flora. Ser man bort i fra stiene i området, er området tilnærmet helt uten inngrep. Kvalvika er en viktig naturtypelokalitet, med et variert sanddyne-system og gammelt kulturlandskap.

Stiene i området hvor løpet skal foregå er i liten grad tilrettelagt/ bearbeidet, men etablert som følge av omfattende ferdsel. Mange stier i verneområdet er ikke dimensjonert for det omfanget av ferdsel vi har, og det blir fort tråkket opp parallelle stier eller så blir stiene utvidet. Slitasje og erosjon langs stiene er en stor utfordring i de områdene med høyt besøkstrykk. Ferdselstillinger i nasjonalparken viser svært høye besøkstall. Ultraløpet passerer to slike tellepunkt, ved Kjerkfjorden og på Einangen over Fredvang.

	2019	2020	2021	2022	2023
Kjerkfjorden	8 215	2 690	2 165	5 128	9 577
Einangen	57 446	57 572	51 745	45 276	62 757

Den samlede belastningen av 300 besøkende mer vil gjennom et år ikke være så stor. Det er derimot viktig å påpeke at den direkte belastningen kan være større, da en større gruppe mennesker skal passere området innenfor et begrenset tidsrom. Ved mye nedbør før eller under arrangementet vil faren for slitasje og erosjon være betydelige større, enn ved tørre forhold. Ferdselen foregår i et tidspunkt som kan være spesielt sårbart for dyreliv. Mye menneskelig forstyrrelser nært eventuelle hekkeplasser for fugl kan f.eks. medføre i mislykket hekking.

Det er registrert flere rødlistede måke- og vadefugler ved Horseid og i Kvalvika. Ved Forsvatnet mot Ryten er det det registrert heilo (Nært truet - NT) i passende hekkebiotop og hekkende smålom i Forsvatnet. Smålom er ikke en rødlistet art, men forekomsten av passende hekkelokaliteter for smålommen i nasjonalparken er sparsom.

Nasjonalparkstyret har gitt tillatelse til arrangementet de siste seks årene. Ultraløpet har vært arrangert i syv år, og har så langt hatt et forholdsvis lavt deltagerantall. Antall deltagere har vært på henholdsvis 18 (2016), 25 (2017), 45 (2018), 64 (2019), 30 (2021), 99 (2022), 67 (2023) og 130 deltagere (2024). I 2020 ble arrangementet avlyst pga. pandemien.

Med det lave deltagerantallet har man ikke kunnet vurdere arrangementets fulle påvirkning på naturmiljø, og det er vanskelig å si noe om hvor tålegrensen for et slikt arrangement er. I fjor ble det søkt om 300 deltagere, men nasjonalparkstyret satte et tak på 200 deltagere. I søknadsbehandlingen er det opp til nasjonalparkstyret å fastsette vilkår som gjør at arrangementet ikke påvirker verneverdiene negativt. I den forbindelse vil antallsbegrensning være et viktig virkemiddel, og det bør derfor settes et maks tak på antall deltagere styret kan godta.

Det er usikkert hvordan 100 deltagere fra eller til vil påvirke verneverdiene, og det er en fare for at man ønsker å øke deltagerantallet ytterligere etter hvert som arrangementet blir mer populært. Etter forvalters vurdering må føre-føre-var prinsippet tillegges vekt i denne saken, og styret bør derfor holde på vilkåret om maks 200 deltagere.

Spesielt på etappen Kjerkfjorden til Selfjorden er stiene lite tilrettelagt, og slitasje oppstår fort ved at man i de mer fuktige partiene får mye gjørme og flere parallelle stiløp. Vi ser at ferdselstillingene her også øker.

Besøksstrategi:

Besøksstrategien for Lofotodden nasjonalpark er endelig godkjent av nasjonalparkstyret. Besøksstrategien må tillegges vekt ved vurdering av denne søknaden. I strategien har styret en klar målsetning om å kanalisere besøkende til enkelt turmål, til fordel for andre områder hvor man ønsker å redusere besøkstrykket. Dette skal gjøre gjennom informasjon og tilretteleggingstiltak. Sandstrendene lags yttersida har særskilt stor verdi på grunn av landskapskarakteren og artsmangfold.

Ultraløpet kan bidra til å øke populariteten i områder som styret ikke ønsker å fremme. For å unngå dette kan styret velge å ikke tillate at løpet går langs enkelte traseer, eller å be om at arrangør utarbeidet en ny løypetrasé som ikke berører disse områdene. Her er det viktig å ha med seg at arrangement gir en viss lokal verdiskapning, bl.a. gjennom overnatting. Lokal verdiskapning er ønsket i den nye merkevaresatsingen for Norges nasjonalparker, så fremst lokal verdiskapning ikke går ut over verneverdiene.

Å etablere en ny sti vil generelt være kontroversielt i Lofoten, og vil etter forvalters vurdering være en dårlig løsning for arbeidet mot et mer bærekraftig reiseliv. Et øvre tak på antall deltagere og vilkår om hvordan arrangør promoterer området, vil være bedre vilkår som kan ivareta hensynene man har satt i besøksstrategien.

Forurensning og forsøpling:

Det forventes ellers at arrangør forholder seg til vernebestemmelsene for Lofotodden nasjonalpark. Motorisert ferdsel, forurensning, forsøpling og bruk av drone er forbudt i verneområdet. I vedtaket stilles det vilkår om at søppel og annet utstyr i forbindelse med arrangementet skal fraktes ut av området samme dag som arrangementet er ferdig. Søppelhåndtering under årets løp er sentralt for vurdering av kommende søknader fra arrangør.

Naturmangfoldlovens prinsipper §§ 8 – 12 skal alltid legges til grunn for offentlig beslutningstaking.

Konklusjon

The Arctic Triple har vært arrangør siden 2016, og deltagerantallet har så langt vært forholdsvis lavt. Arrangør ønsker å utvide til to enkeltstående arrangement, og øke totalt antall deltagere fra 200 til 300. Deler av løpet vil foregå i et området uten et godt utviklet stinett, og i et område som forvaltningsmyndighet ønsker å skjerme i sitt besøksforvaltningsarbeid. Nylig godkjent besøksstrategi bør tillegges vekt når nasjonalparkstyret vurderer saken.

Etter en helhetlig vurdering er forvalters innstilling at tillatelse til begge arrangement kan gis så lenge styret fastsetter vilkår som ivaretar verneverdiene. Et sentralt vilkår er å settes et øvre tak

på antall deltagere. Vi har ikke et godt nok kunnskapsgrunnlag til å si hvor dette taket skal settes, og føre-var-prinsippet før derfor tillegges vekt. Den tidligere praksisen med å sette taket til maks 200 deltagere bør derfor videreføres. Det vil i så fall være opp til arrangør hvordan de fordeler deltagerantallet på de ulike arrangementene.

Tillatelse gis for årene 2025-2027 med bakgrunn i at tillatelsen kan trekkes dersom det er nye forhold som tilsier at arrangementet ikke kan gjennomføres uten at det er til skade for naturmiljø, kulturminner eller tradisjonelt friluftsliv.

Kravet til kunnskapsgrunnlag i naturmangfoldloven (nml.) § 8 er vurdert til å være oppfylt. Prinsippet om føre-var og samlet belastning på økosystemet er tillagt vekt (nml. §§ 9 og 10). Med vilkår som blir satt i vedtaket mener vi at tiltaket er i tråd med §§ 11 og 12 i naturmangfoldloven.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

- 1 Søknad Lofoten Ultra-Trail 100 miles 2025 og fremover.pdf
- 2 Rapport Lofoten Ultra-Trail 100 miles 2024.pdf

Til:

Lofotodden Nasjonalpark

v/Ole-Jakob Kvalshaug

Dato 23.09.2024

Søknad gjennomføring Lofoten Ultra-Trail uke 22 i 2025

Lofoten Ultra-Trail 100 Miles er en del av sportseventene i [The Arctic Triple](#)

The Arctic Triple arrangerer sportsevents årlig i Lofoten i uke 11, 22 og 33:

- Lofoten Skimo // w11
- Lofoten Ultra-Trail // w22
- Lofoten Triathlon // w33

Hvert år i uke 22 går Lofoten Ultra-Trail 100 Miles distansen (165km) og Stage Run av staben. Lofoten Ultra-Trail starter i Reine innerst i Kjerkfjorden og har målgang i Svolvær. Det er en ikonisk reise gjennom vakre Lofoten.

Arrangementsturisme

The Arctic Triple er et direkte resultat av deltakelse i det nasjonale arrangementsturisme prosjektet 2012-2014. Viser til regjeringens strategi Norge som bærekraftig og innovativt arrangørland:

https://assets.simpleviewcms.com/simpleview/image/upload/v1/clients/norway/INNO0125_Strategi_Brosjyre_A4_Dobbel_24fe69cc-0a27-40b4-8e40-e0b21f967bff.pdf

The Arctic Triple bidrar med stor verdiskaping, folkehelsearbeid og positivt omdømmearbeid for hele regionen. Prosjektet samarbeider med hele Lofoten.

Antall

The Arctic Triple har satt en øvre grense på Lofoten Ultra-Trail 100 Miles til 150 individuelle deltakere, 50 stafettlag og 100 deltakere på dagsetappe-utgaven. Dvs at det blir maksimalt 300 personer som beveger seg innom Lofotodden Nasjonalpark fordelt slik:

- maks 100 personer onsdag dagsetappe-utgaven (Lofoten Stage Run 175 km og 100 km)
- maks 200 personer fredag stafett og individuelt (Lofoten Ultra-Trail 100 Miles og 100 Miles Relay)

Film / foto

Det utføres film og fotoarbeid under Lofoten Ultra-Trail 100miles for å dokumentere løpet. Det vil ikke bli filmet med drone i Lofotodden Nasjonalpark, hhv de to områdene knyttet til Horseid og Kvalvika hvor traseen går gjennom Lofotodden Nasjonalpark. Film/fotoarbeid utføres til fots og etter nærmere avtale med LNP. Antall fotografer under arrangementene er normalt 2-4 personer.

Kommunikasjon

The Arctic Triple vil være en god partner for Lofotodden Nasjonalpark ved å kommunisere ønsket budskap i samråd med deres kommunikasjonsstrategi og plan for besøksforvaltning. Våre kunder er ressurssterke mennesker og er opptatt natur og bærekraft. Vi ser fram til en god dialog rundt dette temaet.

side 1

Merking

Traseen merkes med flagg (ingen plast) som er 1 meter høye. Merkingen gjennomføres dagene i forkant av løpet og tas ned etter løpet. Merking utføres stort sett av 1-2 personer.

Sikkerhet

Alle deltakere har personlig sekk med bekledning og førstehjelpsutstyr med seg under hele løpet. Som deltaker er det påkrevd å ha med seg følgende liste med utstyr:

«Mandatory equipment for all participants to be packed in backpack or worn on body for the race

- Identification (driver's license or credit card)
- Wind and water repellent jacket
- Wind and water repellent pants
- Whistle
- Underwear (upper and lower)
- Hat and gloves
- Emergency blanket/shelter
- Credit card or cash
- GPS (clocks are approved) with sufficient capacity
- Fully charged cell phone + extra batteries/power bank
- Basic first aid kit (tape, bandage/compress, blister tape, safety-pin)»

Dette for at både deltaker skal kunne ivareta seg selv og hjelpe hverandre. Ved skade varsler deltakerne iht prosedyrer for eksempel direkte til crew, via telefon eller gps-sender.

Evakueringsmetoder vurderes ut fra en rekke faktorer som skadeomfang, vær, terreng, område ifht hensiktsmessige transportmidler som båt, bil, helikopter og båretransport. Ved nød varsles 113.

For mer detaljert informasjon hva deltaker er forpliktet til å følge ved deltakelse se Race Manual følgende link:

<https://www.thearctictriple.no/lofoten-ultratrail-100-miles-race-manual/>

Frivillige

Det er frivillige til stede på alle mat- og drikkestasjonene underveis. I tillegg er det crew/sanitet som følger den bakre delen av løpet ved bruk av veinettet. Deltakerne må også innom faste sjekkpunkter for fysisk kontroll. I tillegg har arrangør og publikum oversikt over deltakerne til enhver tid gjennom tracking av utdelte GPS-sender. Hver deltaker er utstyrt med en GPS-sender som viser deres posisjon. Se bilde under:

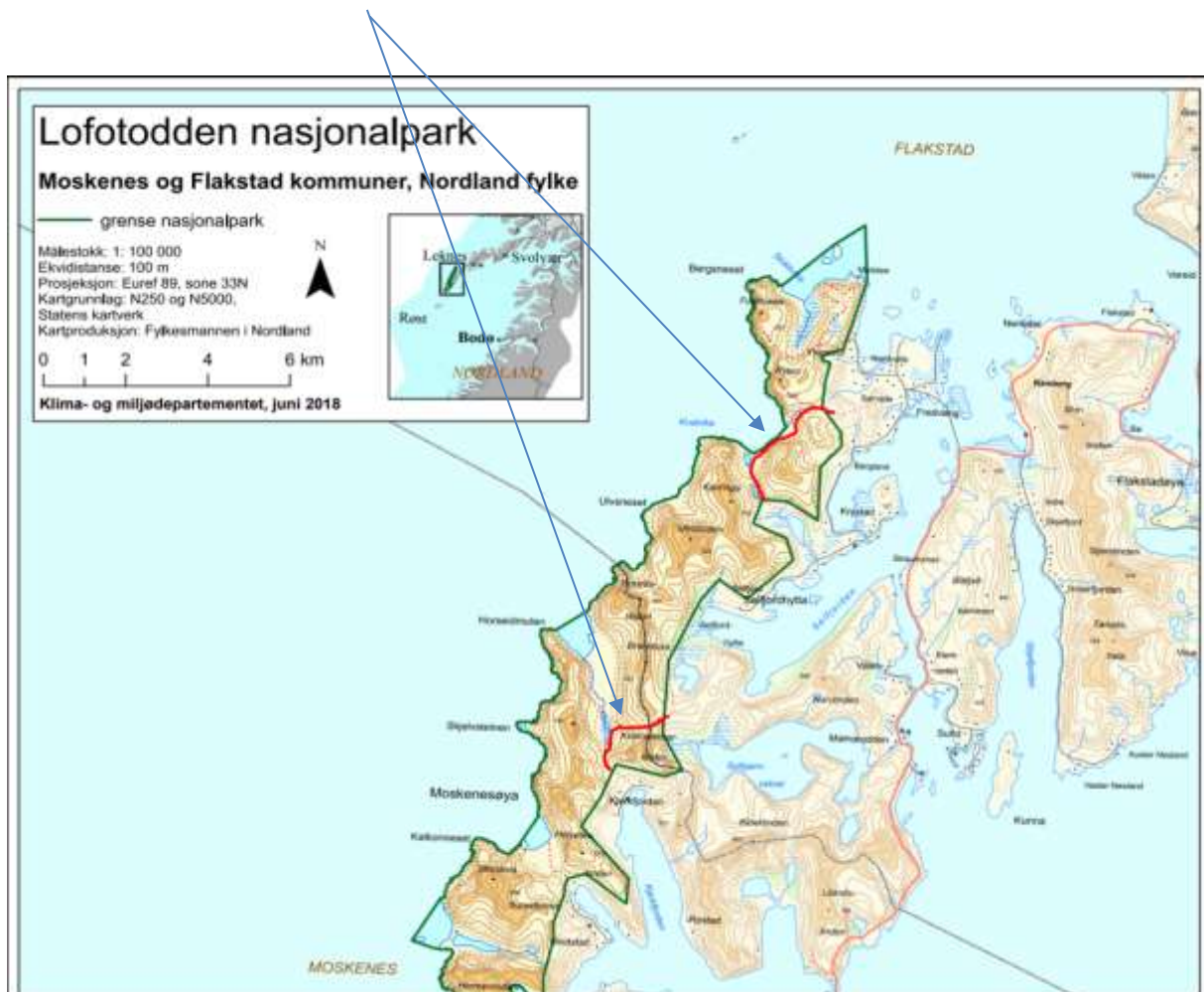

Slitasje på naturen

Løpet benytter seg av allerede eksisterende stinettverk. I kjølvannet av dette jobbes det kontinuerlig med stiprosjekt «Lofotstien» for å ivareta og tilrettelegge for bærekraftig bruk av sti-nettverket for framtiden. I tillegg til at The Arctic Triple jobber med finansiering og prioritering av sti-prosjekter i Lofoten, kan også The Arctic Triple være en kanal for å samle folk til å delta på felles-/dugnadsinnsats hvis Lofotodden Nasjonalpark ønsker det. Skader som eventuelt skulle oppstå som følge av deltakerne som beveger seg gjennom nasjonalparken retter The Arctic Triple opp.

Det er forbudt å etterlate søppel i naturen. Blir det observert medfører det diskvalifikasjon av deltaker. Det er organisert slik at deltakere kan kvitte seg med søppel som de produserer underveis i løpet på alle mat- og drikkestasjonene. Ved innsamling av merkeflagg etter løp vil området kontrolleres.

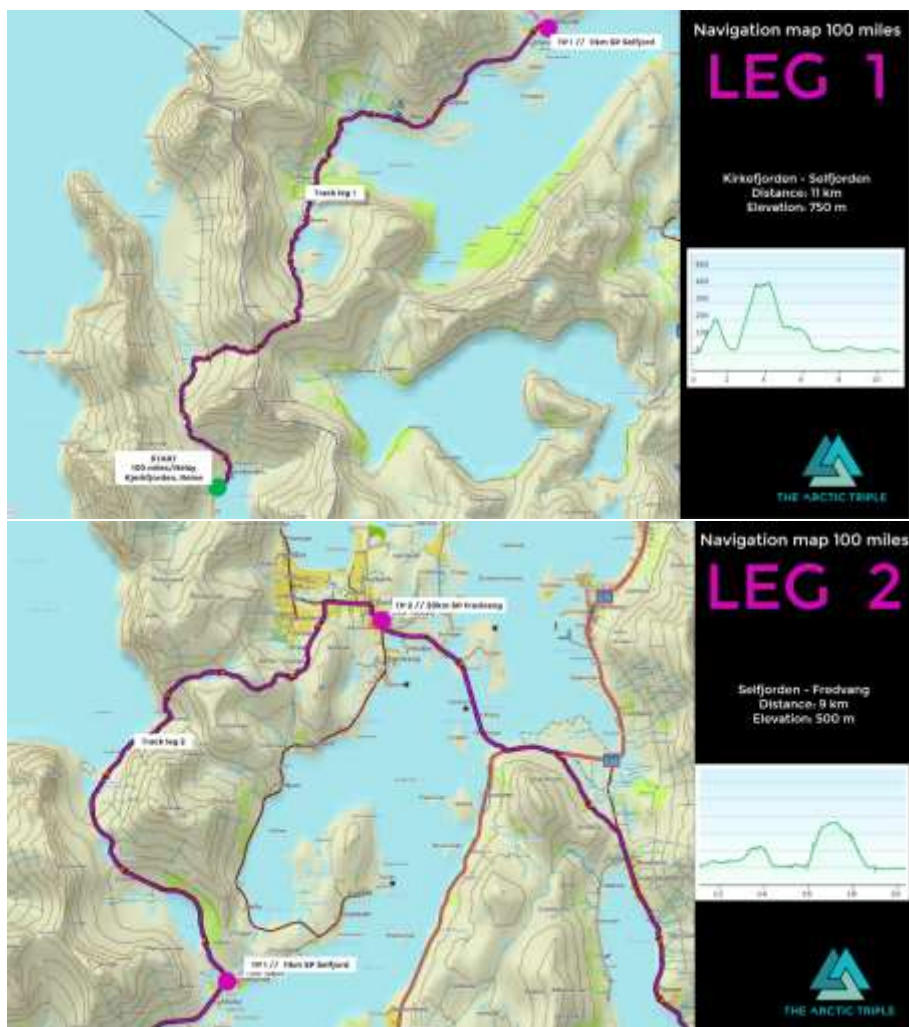
Under er traseen skissert hvor de to delene er merket i rødt som er innom Lofotodden Nasjonalpark:

Den første delen er startområdet i Kjerkfjorden hvor deltakerne beveger seg gjennom Lofotodden Nasjonalpark er fra ryggen Einangen og videre til Fageråsskaret.

Andre delen er Kvalvika området fra Øvre Marka til Forsvatnet ved Skjettendikan.

Traseen fra Kjerkfjorden til Fredvang følger eksisterende sti slik:

For mer informasjon om hele ruten se link [The Arctic Triple // Lofoten Ultra-Trail 100 miles](https://www.thearctictriple.com/lofoten-ultra-trail-100-miles)

The Arctic Triple søker herved om tillatelse til å gjennomføre Lofoten Ultra-Trail som beskrevet over årlig i uke 22 i 2025 og årene fremover. Ber om at søknaden behandles som løpende/flerårlig. Skulle det skje endringer i Lofoten Nasjonalpark som vil påvirke vår tillatelse til gjennomføring av arrangementet ber vi om at vi får informasjon om det minimum ett år i forveien. Arrangementet er avhengig av forutsigbarhet. Arrangementsturisme er viktig for Lofoten og svært viktige bidrag for sesongutvidelse og å øke lønnsomheten for næringer i hele Lofoten. Håper på en rask tilbakemelding.

Ser fram til et fortsatt trivelig og innholdsrikt samarbeid.

Vennlig hilsen

The Arctic Triple

Frank Hagen

post@thearctictriple.com

+47 91802019

Til:

Lofotodden Nasjonalpark

v/Ole-Jakob Kvalshaug

Dato 23.09.2024

Rapport gjennomføring Lofoten Stage Run og Lofoten Ultra-Trail 100 Miles 2024

Lofoten Stage Run og Lofoten Ultra-Trail 100 Miles er en del av sportseventene i [The Arctic Triple](#)
The Arctic Triple arrangerer sportsevents årlig i Lofoten i uke 11, 22 og 33:

- Lofoten Skimo // w11
- Lofoten Ultra-Trail // w22
- Lofoten Triathlon // w33

Hvert år i uke 22 går Lofoten Stage Run og Lofoten Ultra-Trail 100 Miles distansen (165km) av staben. Lofoten Stage Run og Lofoten Ultra-Trail 100 Miles starter i Reine innerst i Kjerkefjorden og har målgang i Svolvær. Det er en ikonisk reise gjennom vakre Lofoten. Datoen for Lofoten Stage Run og Lofoten Ultra-Trail 100 Miles 2024 var hhv onsdag 29.mai og fredag 31.mai.

Start-/sluttidspunkt

Starttidspunkt: Onsdag 29.mai kl 10:00 (stage run), Fredag 31.mai kl. 12.00 (individuell) og 13.00 (stafett)

Sluttidspunkt: Siste løper ut av Nasjonalparken begge dagene kl. 18.00 (5,5t)

side 1

Vær

Været var fint og stier var tørre.

Antall deltakere: 130

The Arctic Triple søkte på 300 plasser (inkl. nytt Stage Run som ble utsatt til 2024 pga lav påmelding), men fikk innvilget 200 plasser av Lofotodden Nasjonalpark. 21 personer løp stage run på onsdag, mens 87 personer startet på 100 Miles individuell distanse og 22 lag på stafetten, dvs. totalt 130 deltakere løp gjennom nasjonalparken.

Film og foto

Det ble utført noe fotoarbeid i Lofotodden Nasjonalpark under Lofoten Ultra-Trail 100 Miles. 2 stillbildefotografer løp traseen sammen med deltakerne og dokumenterte løpet underveis med håndholdte kameraer. Drone ble ikke brukt i nasjonalparken. Se et lite utvalg bilder nederst i rapporten.

Merking

Traseen ble merket med flagg i løpet av de siste dagene før løpet. Merkeflaggene ble tatt ned av crew kort tid etter løpet.

Frivillige

Antall frivillige inne i nasjonalparken ble holdt til et minimum. Kun fotocrew og baktropp/sikkerhet (2 personer) var inne i nasjonalparken.

Sikkerhet

Samtlige deltaker var utstyrt med en GPS-sender som viser deres posisjon. Se bilde under:

Skader/hendelser

Det var ingen hendelser eller skader å rapportere om i nasjonalparken under løpet.

Søppel

Baktroppen rapporterte om at deltakerne hadde vært flinke og ikke etterlatt søppel langs løypa i nasjonalparken.

Slitasje på naturen

Baktroppen rapporterte om ingen synlige skader på naturen.

Traseen fra Kjerkefjorden til Fredvang fulgte som planlagt eksisterende sti slik:

Bildevvalg

Vennlig hilsen

The Arctic Triple

Frank Hagen

post@theartictriple.com

+47 91802019

side 6

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyret	36/24	02.12.2024

Prosjektplan - Reine og Vindstad: Innfallsport til Lofotodden nasjonalpark

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret godkjenner prosjektplanen for innfallsport Reine og Vindstad. Tiltaket er forankret i besøksstrategien og tiltaksplanen for Lofotodden nasjonalpark.

Bakgrunn

Prosjektplanen er utarbeidet av nasjonalparkforvalter etter møter med representanter fra Vindstad Grendelag og grunneiere på de aktuelle infopunktene.

Grunnlaget for avgjørelsen

Det vises til vedtektene for Lofotodden nasjonalparkstyret punkt 8.2 om skjøtsel og besøksforvaltning. Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Dette skal skje gjennom konkrete forvaltnings- og skjøtselstiltak, fortrinnsvis i tråd med den delen av forvaltningsplanene som omhandler besøksstrategi.

Arbeidet med innfallsport Reine og Vindstad er forankret i Besøksstrategien og tiltaksplanen for Lofotodden nasjonalpark.

Vurdering

Prosjektplanen er utarbeidet av nasjonalparkforvalter i tråd med Vindstad Grendelag, og er lokalt forankret. Prosjektplanen følger anbefalingene fra besøksstrategien for Lofotodden nasjonalpark, hvor Reine og Vindstad er nevnt som prioriterte innfallsporter.

I besøksstrategien står det at det må etableres en innfallsport som håndterer et bredt spekter av brukergrupper med ulike forventninger og behov, samt tilrettelegge slik at belastningen på lokalbefolkningen og naturen reduseres. Det er et stort behov for informasjon om nasjonalparken og om bygda Vindstad. Stier må i tillegg skiltes og merkes godt. Slik vil man på best mulig vis ivareta verneverdiene, lokale behov og landbruksinteressene.

I 2025 er planen å gjennomføre et forprosjekt for områdene.

Prosjektet søkes finansiert gjennom nasjonalparkstyrets tiltaksmidler, post 142031.

Konklusjon

Forvalter innstiller på at prosjektplanen godkjennes i nasjonalparkstyret. Planen er godt forankret, og vil bidra til å løse de utfordringene man har med besøksforvaltning på Reine og Vindstad i dag.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

- 1 Prosjektplan for innfallsportene Reine og Vindstad

Lofotodden nasjonalpark

Prosjektplan

Reine og Vindstad: Innfallsporter til
Lofotodden nasjonalpark

Bilde: Benjamin Fredriksen

Innhold

1. Innledning	3
Hva er en innfallsport?	3
1.1 Områdebeskrivelse	3
1.1.1 Reine Ytre havn	4
1.1.2 Vindstad	4
1.2 Planstatus	4
1.3 Beskrivelse av dagens situasjon	5
1.4 Besøksstrategi Lofotodden nasjonalpark	5
2. Forprosjekt	6
2.1 Målsetting	6
2.2 Lokalisering	6
2.2.1 Informasjonspunkt	6
2.2.2 Reine Ytre Havn	6
2.2.3 Vindstad	7
2.2.4 Hurtigbåten	8
2.3 Skiltsystem	8
2.3.1 Turskilt	9
2.3.2 Temaplakater	9
3. Fremdriftsplan	9
4. Finansiering	10
4.1 Budsjett 2025	11

1. Innledning

Det skal etableres en ny innfallsport til Lofotodden nasjonalpark ved Reine og Vindstad i Moskenes kommune. Arbeidet med innfallsport og informasjonspunkt er forankret i godkjent besøksstrategi for Lofotodden nasjonalpark. Her er det et uttalt mål å tilrettelegge slik at belastningen på lokalbefolkning og naturen reduseres, og at verneverdiene skånes.

Reine karakteriseres for å være et relativt robust område som tåler et høyere besøkstrykk så lenge det gjøres beviste valg rundt utforming av informasjon og kanalisering. Her er det allerede etablerte parkeringsplasser, toalett, avfallshåndtering og annen infrastruktur som gjør plassen godt egnet. På Reine Ytre Havn er det havn med hurtigbåtanløp. Herfra går det også hurtigbåt inn til Vindstad og Kjerkfjorden.

Innfallsporten skal håndtere et bredt spekter av brukergrupper med ulike forventninger og behov – hele året. Ambisjonsnivået for innfallsporten er «utkikkspunkt» etter Miljødirektoratets veileder for etablering av innfallsporter til nasjonalparker. Merkevaren «Norges nasjonalparker» skal benyttes som visuell profil i prosjektet.

Hva er en innfallsport?

I Miljødirektoratets veileder «Innfallsporter» (M-417/2015) defineres innfallsport som «*summen av utendørs tilrettelegging som møter og kanaliserer besøkende fram til en opplevelse av hele eller deler av verneområdet.*» En innfallsport kan ha en eller flere funksjon(er), som gjerne kan deles inn i tre overordnede kategorier: *utkikkspunkt, startpunkt og informasjonspunkt.*

Innfallsportene skal ha høy kvalitet og skal være et like godt tilbud for besøkende som nøyer seg med å se inn i området eller som bare rusler en kort tur i nærområdet. Å tilrettelegge for gode opplevelser ved en innfallsport er derfor viktig både for den besøkende, for forvaltningen og for lokalsamfunnene rundt verneområdene. Et besøk til en innfallsport skal gi en totalopplevelse av å være ønsket velkommen, gi påfyll av spennende kunnskap og historier, samt «en smak av nasjonalparken» uavhengig av ferdighetsnivå.

For å sikre at det blir tatt gode og gjennomtenkte valg og at det blir etablert en innfallsport med høy kvalitet, skal det som forarbeid gjøres en mulighetsstudie for Reine og Vindstad.

1.1 Områdebeskrivelse

Reine er administrasjonssenteret i Moskenes kommune og innfallsport for Lofotodden nasjonalpark, og ligger bare 5 km fra Moskenes ferjekai. Dette er et naturlig startpunkt for turmål både i og i randsonen av nasjonalparken. Besøks-senter og forvaltningsknutepunkt for Lofotodden nasjonalpark er på Reine, og er et viktig informasjonspunkt og aktivitetssenter for Lofotodden nasjonalpark. Reine har flere overnattings- og serveringssteder, bensinstasjon og handleri.

Figur 1. Kart over innfallsporten Reine og Vindstad, og stiene som går til Bunessanden og Horseid. Ferdselsteller gjort av Lofoten Friluftsråd er også lagt inn. Illustrasjon: Ida Christensen.

1.1.1 Reine Ytre havn

Reine Ytre Havn er en hurtigbåtkai og har daglige anløp til Kjerkfjorden og Vindstad, som er to viktige startpunkter for turer inn i nasjonalparken. Her er det en større avgiftsparkering som driftes av kommune, og en mindre privat avgiftsparkering. Reine Ytre havn har ellers søppelhåndtering, bobiltømming, elbilladere og toalett. Dette er et naturlig punkt å etablere et informasjonspunkt for nasjonalparken.

1.1.2 Vindstad

Vindstad er en lite bygd med et par fastboende og flere feriehus som benyttes i sommerhalvåret. Bunessanden er et populært turistmål som krever at besøkende går gjennom Vindstad. På Vindstad er det ei kai som har behov for restaurering og om sommeren er det et toalett på kaien og kafe på skolen. Per i dag har Vindstad og Bunesfjorden lite skilting og informasjon til besøkende. Det er ønskelig å opplyse og veilede besøkende i området og dermed skjerme både naturen og beboende.

1.2 Planstatus

Den overordnede planen for Moskenes er kommuneplanens arealdel. Denne ble vedtatt for perioden 2010-2020, og arbeidet med å revidere kommunens arealplan starter i 2025. Gjeldende KPA har nødvendigvis ikke hensyntatt nasjonalparken som ble vernet i 2018.

Nasjonalparken sammen med økningen i antall besøkende har skapt nye utfordringer som bør ivaretas gjennom planverket. Relevante hensyn i ny arealplan vil blant annet være å legge til rette for en god forvaltning i randsonen til Nasjonalparken, og samtidig legge rammer for hvordan Reine og Vindstad skal utvikles som et godt sted å bo med det dette innebærer av næringsliv, møteplasser og lignende.

1.3 Beskrivelse av dagens situasjon

Reine og Reine Ytre Havn er godt etablert med eksisterende parkering, butikker, toalett og avfallshåndtering.

På Vindstad er det utfordringer knyttet til kanalisering av ferdsel, toalett og avfallshåndtering. Det høye besøkstallet til Bunesanden har ført til store folkemengder gjennom den lille bygda. Dette kombinert med lite tilrettelegging har ført til frustrasjon blant lokalbefolkningen. Her er det et eldre kaianlegg som har behov for restaurering. I tilknytning er det et saltvannsklosett som har gitt noen utfordringer og dermed vært stengt i perioder i høysesongen. I bygda ligger det et eldre skolebygg som driftes av Vindstad grendelag. Om sommeren brukes bygget som kafe, samfunnslokale og leilighet til kafeverter. Per i dag har Vindstad og Bunesfjorden lite skilting og informasjon til besøkende. Det er ønskelig å opplyse og veilede besøkende i området og dermed skjerme både naturen og beboende.

1.4 Besøksstrategi Lofotodden nasjonalpark

Besøksstrategien for Lofotodden nasjonalpark ble endelig godkjent av miljødirektoratet høsten 2022. Besøksstrategien skal være en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for verneområdet. Den skal vise hvilke tiltak (informasjon, fysisk tilrettelegging, sonering, oppsyn etc.) som er nødvendige for å balansere verneverdier, besøkende og lokal verdiskaping i verneområdet, slik at en oppnår størst mulig nytte for alle tre interesser. Besøksstrategien skal:

- Bidra til å ivareta verneverdiene og øke forståelsen for vernet
- Bidra til gode opplevelser for de besøkende
- Bidra til lokal verdiskaping

Reine er en prioritert innfallsporter for Lofotodden nasjonalpark. Det må etableres en innfallsport som håndterer høye besøkstall og et bredt spekter av brukergrupper med ulike forventninger og behov. Det er et stort behov for informasjon om nasjonalparken og mulige turer med Reine og Vindstad som utgangspunkt. Stier må i tillegg skiltes og merkes godt. Bunesanden har høyt besøkstrykk i dag, og det er behov for mer tilrettelegging og informasjon for å redusere belastningen på lokalbefolkning og naturen. Samtidig er det en målsetning i besøksstrategien om å skjerme Kjerkfjorden og Horseid. Slik vil man på best mulig vis ivareta verneverdiene, lokale behov og landbruksinteressene.

2. Forprosjekt

Det skal gjøres en mulighetsstudie for innfallsporten Reine og Vindstad. Mulighetsstudiet skal ta for seg de overordna målsetningene og delmålene for besøksforvaltning på Vindstad, samt konkrete tiltak ved etablering av en innfallsport på Reine og Vindstad.

2.1 Målsetting

Mulighetsstudien skal:

- Vurdere nødvendig infrastruktur på Reine og Vindstad for å etablere en funksjonell innfallsport.
- Skissere løsninger for utforming av bygg og uteanlegg ved etablering av en rasteplass ved Reine Ytre Havn og kaien på Vindstad, med utgangspunkt i at dette skal være et utkikkspunkt mot Lofotodden nasjonalpark.
- Visualisere og beskrive funksjoner, byggekonsept, materialbruk og kostnader.

Mulighetsstudiet skal videre:

- Følge felles merkevarestrategi for Norges nasjonalparker.
- Bidra til å oppnå målsetningene i besøksstrategien for Lofotodden nasjonalpark.

2.2 Lokalisering

2.2.1 Informasjonspunkt

Hensikten med informasjonspunkt er å styrke vernet, fremme friluftsliv og være holdningsskapende. Informasjonen må være relevant, og må gjerne øke besøkernes kunnskap om natur, naturbruk og andre lokale forhold. For Lofotodden er hensynsfull/sporløs ferdsel et viktig kommunikasjonspunkt. Mange besøkende som svarte på brukerundersøkelsen i 2019 var ikke klar over at de var i en nasjonalpark. Ved å markere tilstedeværelse på stistarter og parkeringsplasser, vil vi øke bevisstheten om at man beveger seg i en nasjonalpark.

Informasjonspunktene skal tjene følgende formål:

- Et sted for turgåere å raste.
- Et sted å oppleve nærmiljø og nasjonalpark fra.
- Et kommunikasjonspunkt for å formidle verneverdier i nasjonalparken, og for å formidle hvordan besøkende skal opptre i den sårbare Lofotnaturen.
- Et utkikkspunkt mot nasjonalparken.
- En universelt utformet innfallsport.

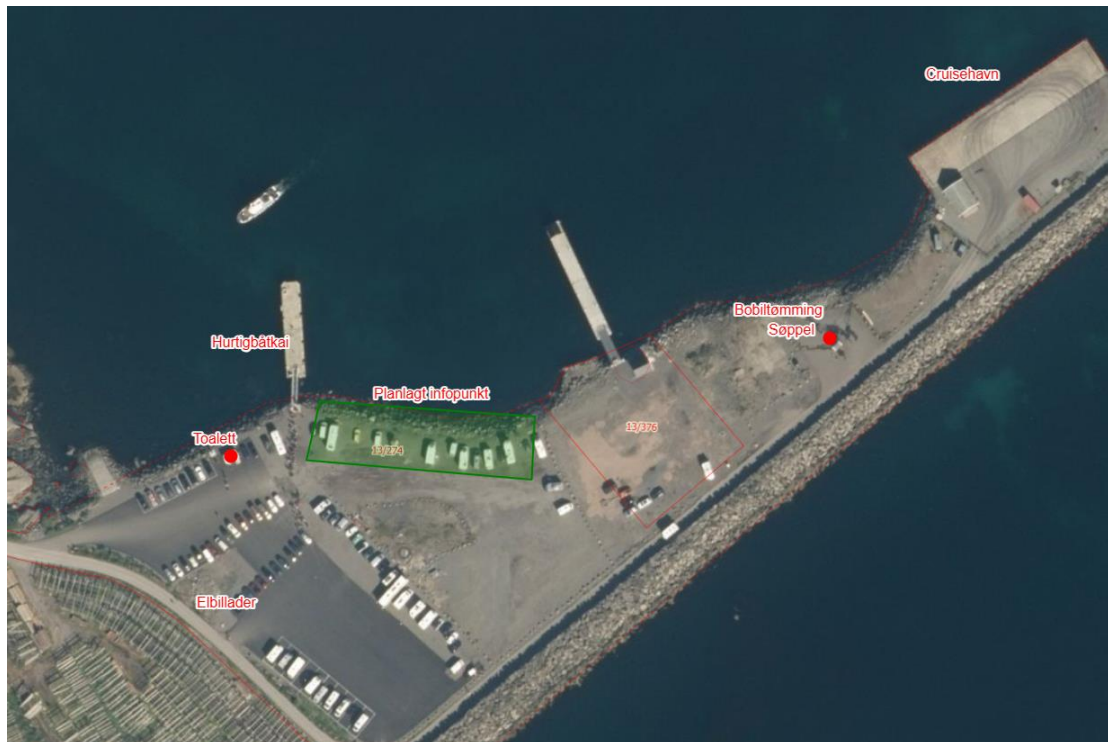
2.2.2 Reine Ytre Havn

Det skal etableres et informasjonspunkt og rasteplass på Reine Ytre Havn.

Informasjonspunktet blir et samarbeid med Runhild Olsen, som har kjøpt opp et areal på

omtrent 80x10 meter som skal brukes som kajakkutsett for aktivitetsbedrifter på Reine. Parkeringsplassen på Reine Ytre Havn skal disponeres som vanlig.

Rasteplassen skal utformes med enkel møblering, f.eks. benker, utkikkspunkt, blomsterkasser etc. med tre cortenstålplater. En hovedplakat, en temaplakat om sporløs ferdsel og en temaplakat om kajakkpadling/vannsport i Reinefjorden.

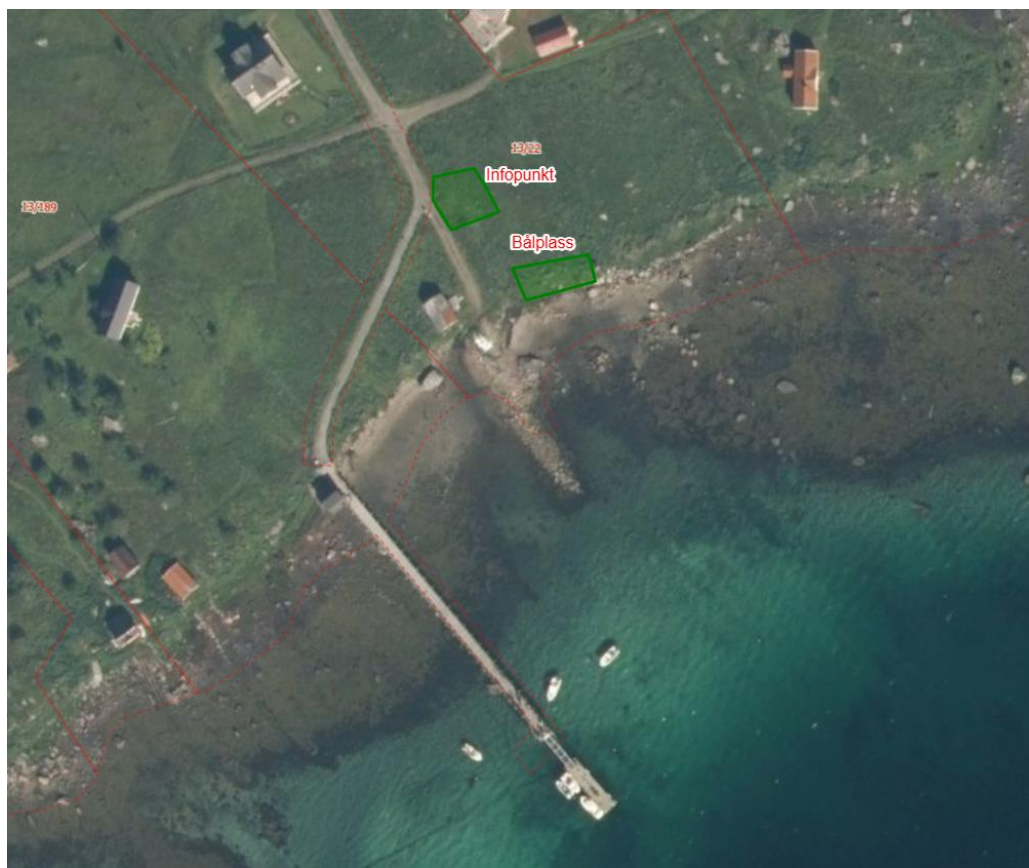

Figur 2. Satellittbilde over Reine Ytre Havn. Vi har ikke plantegning på eiendom, men den skal ligge omtrentlig i innenfor det grønne avmerkede arealet.

2.2.3 Vindstad

Det skal etableres et informasjonspunkt og rasteplass på Vindstad i samarbeid med grunneier på eiendommen gnr./bnr. 13/22, Moskenes kommune. Informasjonspunktet blir et samarbeid med grunneiere. Det skal etableres et informasjonspunkt med 3 cortenstålplater og enkel møblering i form av bord og benker, og en gapahuk. Det er også ønskelig å få etablert en bål plass i fjæra, som kan brukes av både lokale og besøkende.

Toalettet på kaia bør forbedres eller vurdere andre alternativer for toalettanlegg. Dagens toalett er et saltvannsklosett, hvor det pumpes inn vann, og toalettavfallet ut i Reinefjorden. Det er ønskelig med en mer hardfør løsning som fungerer hele sommeren og tåler besøkstrykket.

Figur 3. Satellittbilde over Vindstad. Grønt merket område er arealet planlagt som infopunkt og bålplass.

2.2.4 Hurtigbåten

Hurtigbåten går fra Reine Ytre Havn og ut til Kjerkfjorden og Vindstad, som er to viktige startpunkt for turer inn i nasjonalparken. Det er ønskelig å etablere informasjonsmaterieell på båten, for eksempel i form av digital informasjon, plansjer eller bordbrikker med quiz.

2.3 Skiltsystem

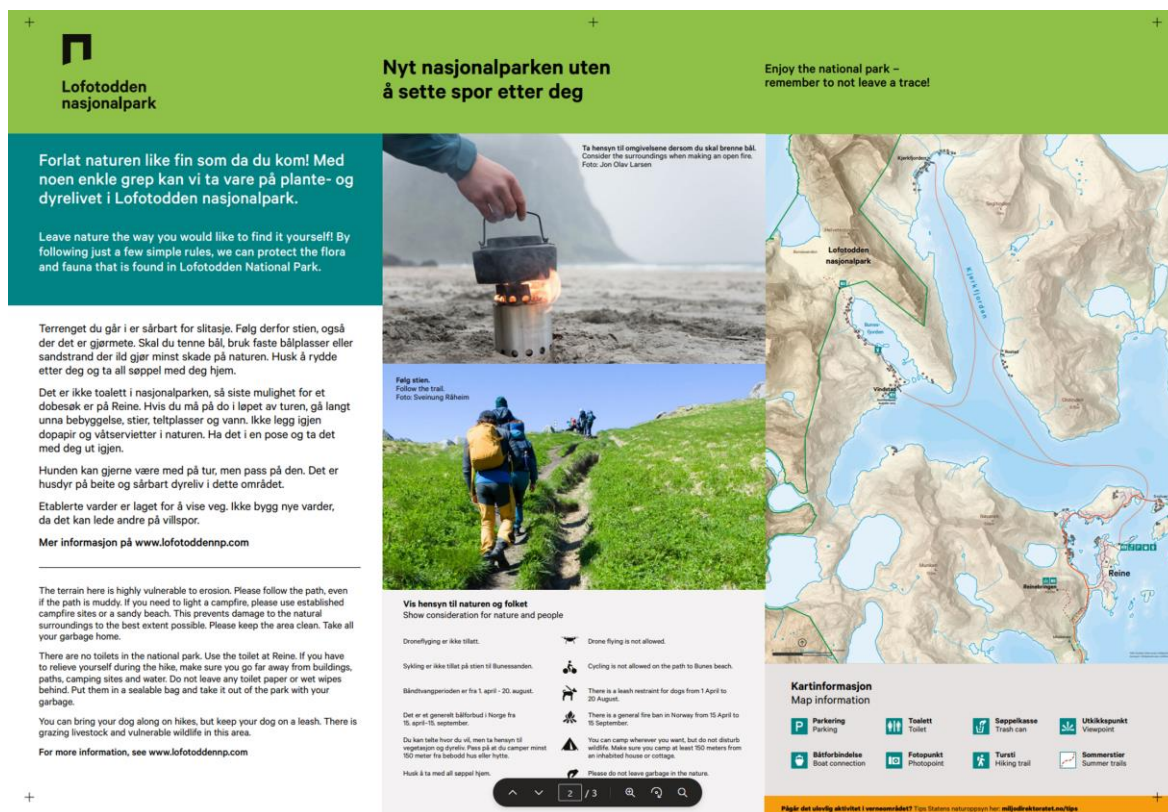
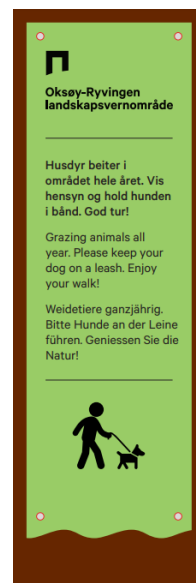
Norges nasjonalparkers skiltsystem består av mange ulike skilt som alle bygger på de samme designprinsippene. De preges av høy kvalitet i materialbruk og utforming. Skiltene skal være lett gjenkjennelige som en del av identiteten til Norges nasjonalparker og kommunisere tydelig, uavhengig av omgivelsene de vises i.

2.3.1 Turskilt

Eksisterende turskilt skal oppdateres og det er behov for å sette opp enkle opplysningsskilt om båndtvang langs stien og etter bebyggelsen. Opplysningsskilt vil utformes som figuren til høyre, med kort informasjon om hvorfor det er båndtvang i området og når det gjelder.

2.3.2 Temaplakater

Det er behov for tre plakater; en hovedplakat, en temaplakat om sporløs ferdsel og en temaplakat om henholdsvis kajakkpadling/vannsport i Reinefjorden og livet på Vindstad/Bunesfjorden. Vi har en eksisterende temaplakat om sporløs ferdsel som kan tilpasses til infopunktene. Temaplakaten om Vindstad og Bunesfjorden kan sette søkelys på historien til området, her bor vi - ta hensyn, og fuglelivet. Informasjonen skal konsentrere seg om Vindstad, Bunesfjorden og Bunesanden. Vi ønsker ikke å opplyse om Helvetestind og Horseid, da disse områdene ikke trygt tåler et økt antall besøkende.

Figur 4. Eksisterende temaplakat for sporløs ferdsel.

3. Fremdriftsplan

Fremdriftsplanen skisserer en milepælsplan for planlegging og gjennomføring av infrastrukturiltak som skal gjøres på innfallsporten Reine og Vindstad, med utgangspunkt i mulighetsstudiet.

Aktivitet/tiltak	Periode	Ansvarlig
Utarbeide prosjektplan	Vinter 2024	Nasjonalparkforvalter
Søknad om midler	Vinter 2024	Nasjonalparkforvalter
Forprosjektering Reine og Vindstad	Vinter 2025	Nasjonalparkforvalter sørger for fremdrift, politisk behandling i nasjonalparkstyret, kommune og kvalitetssikring av miljødirektoratet
Detaljprosjektering	2025	Nasjonalparkforvalter sørger for fremdrift, politisk behandling i nasjonalparkstyret, kommune og kvalitetssikring av miljødirektoratet
Etablering innfallsport Reine	2025	
Etablering innfallsport Vindstad	2026	
Anleggsfase		Entreprenør
Ferdigstilling og innvielse	2026	

4. Finansiering

Nasjonalparkstyret avsetter midler til gjennomføring av forprosjekt i 2025 og 2026. Videre finansiering vil være avhengig av at nasjonalparkstyret får tiltaksmidler til prosjektet fra Miljødirektoratet.

4.1 Budsjett 2025

Produkt	Pris	Merknad
Cortenstålplate 1250x2000x10	77 742 kr	6 stykk (12 957kr per stykk)
Arbeid ifm. cortenstålplatene	15 000kr	Etablering på Reine
Møblering	20 000kr	Etablering på Reine
Design og trykking av plakater	10 000kr	
Konsulentteneste	100 000kr	Forprosjekt
Totalt	222 742kr	

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyre	37/24	02.12.2024

Oppnevning av rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg for Lofotodden nasjonalparkstyre - 2024 - 2027

Forslag til vedtak

Administrativt kontaktutvalg for Lofotodden nasjonalparkstyre får følgende sammensetning:

1-2 representanter fra administrasjonen i hver av kommunene, Moskenes og Flakstad, samt 1 representant fra Lofoten friluftsråd.

Utvalgets formål er å formalisere den administrative kontakt mellom forvalter og kommuner, og samordning med kommunal forvaltning ellers, å etablere kunnskap om forvaltningen av verneområdene i kommuneadministrasjonen og bidra til lokalkunnskap i forvalterens innstilling til styret.

Rådgivende utvalg for Lofotodden nasjonalparkstyre får følgende sammensetning:

Organisasjon	Antall	Medlem/ Oppnevnt av
Grunneierrepresentant Moskenes	1	<i>Therese Holtan Larsen</i>
Grunneierrepresentanter Flakstad	1	<i>Per Benjaminsen</i>
Reiselivsrepresentant Moskenes	1	<i>Reinefjorden grunneierlag</i>
Reiselivsrepresentant Flakstad	1	<i>Fredvang grendelag</i>
Lofoten Turlag	1	Lofoten Turlag
FNF Nordland	1	FNF Nordland
Moskenes Fiskarlag	1	Moskenes Fiskarlag
Besøkssenter Lofotodden nasjonalpark	1	Besøkssenter
Destination Lofoten	1	Destination Lofoten

Rådgivende Utvalg har følgende mandat:

- Utvalget skal fungere som et rådgivende utvalg for Lofotodden nasjonalparkstyre i saker som gjelder den faglige forvaltningen av Lofotodden nasjonalpark
- Utvalget skal bidra med lokalkunnskap om områdene.
- Utvalget skal gi råd om hvordan samhandling mellom ulike brukerinteresser i områdene kan oppnås.
- Utvalget skal minimum ha ett årlig møte. Nasjonalparkforvalter fungerer som ordstyrer og referent. Nasjonalparkstyret inviteres til å delta på møtene.
- Rådgivende utvalgs mandat gjelder for fire år, 2024 – 2028.

Forvalter sender ut brev til de berørte organisasjonene om oppnevning av representanter til rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg.

Forvalter kaller inn til møte når alle representantene er oppnevnt og holder en orientering om mandat og arbeidsoppgaver. Styreleder og nestleder inviteres til å delta på møtene

Bakgrunn

Administrativt kontaktutvalg:

I vedtektene for Lofotodden nasjonalparkstyre, punkt 6.10 står det at:

«For å sikre at god samordning mellom forvaltning av verneområdene og annen kommunal forvaltning, bør nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene

Formålet er å formalisere forvalteren sin administrative kontakt mot kommunene og samordning med kommunal forvaltning ellers, å etablere kunnskap om forvaltningen av verneområdene i kommuneadministrasjonen og bidra til lokalkunnskap i forvalterens innstilling til styret.»

Rådgivende utvalg:

I vedtektene for Lofotodden nasjonalparkstyre, punkt 6.8, står det at:

«Nasjonalpark-/verneområdestyret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området. Formålet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og samiske interesser der det er relevant.

Rådgivende utvalg kan bl.a. bestå av representanter for grunneiere og rettighetshavere, friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner (f.eks. natur- og miljøorganisasjoner) og særlig berørte offentlige organer.

Nasjonalpark- og verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.»

Et rådgivende utvalg skal representere de ulike interessene i området, og vil være et viktig ledd i å sikre god medvirkning i arbeidet med besøksstrategi og forvaltningsplan, samt tiltak som ellers gjennomføres i nasjonalparken. Nåværende rådgivende utvalg hadde mandat gjeldene for fire år, 2020 – 2024. Det er nå opp til det nye nasjonalparkstyret å oppnevne et nytt utvalg for sin valgperiode.

Grunnlaget for avgjørelsen

Vedtekter for Lofotodden nasjonalparkstyre, punkt 6,8.

Vurdering AKU

Nasjonalparkstyret bør oppnevne et Administrativt kontaktutvalg (AKU). Dette utvalget har hatt ett møte i året, og sammensetningen har fungert godt. Forvalter foreslår derfor å videreføre sammensetningen fra forrige periode.

Vurdering RU

Nasjonalparkstyret skal oppnevne et rådgivende utvalg (RU). Vedtektene gir noen føringer hvor sammensetningen i RU skal være, og nevner eksempler på ulike interesser som kan være aktuelle. Ut over dette er det opp til nasjonalparkstyret å vurdere sammensetning og antall medlemmer.

Til eksempel kan vi se til de andre nasjonalparkstyrene i Nordland. Antallet medlemmer er noe ulikt for hvert område, og er tilpassa lokale forhold som størrelse på verneområde, antall kommuner, reinbeitedistrikt og andre lokale interesser. Antall medlemmer i Børgefjell og Møysalen er henholdsvis 11 og 14 medlemmer. I midtre nordland er det opprettet lokale utvalg for hver nasjonalpark med mellom 8 og 18 medlemmer. Lomsdal Visten nasjonalpark har slått sammen administrativt og rådgivende utvalg, og RU har 14 medlemmer.

Nåværende RU har hatt til sammen 10 medlemmer med personlig vara (se tabell under). Styret har tidligere inviterte kommunene til å oppnevne representantene fra reiseliv og grunneiere, og så har de ulike organisasjoner oppnevnt egne representanter. Erfaringen så langt er at det har vært lite engasjement og dårlig oppmøte i rådgivende utvalg, der vi stort sett har hatt oppmøte på mellom 2 og 4 medlemmer.

Erfaringer fra Lofotodden stemmer godt overens med erfaring fra andre nasjonalparker i Nordland, og med rapport om evalueringen av forvaltningsordningen for nasjonalparker fra 2021¹. I rapporten er det pekt på at lav deltagelse skyldes at deltagere ikke får honorar for arbeidet, og at forumet derfor blir lavt prioritert i en ellers travelt hverdag.

En annen viktig grunn til lav deltagelse er ifølge informantene at forumet har blitt mer en informasjonsplattform med enveiskommunikasjon fra styret til RU, enn en operativ gruppe for å diskutere sentrale problemstillinger. Fra forvaltningens side, har RU også blitt lavt prioritert, og det oppleves at hensikten med møtene i stor grad blir å oppfylle kravene fra Miljødirektoratet om årlige møter.

Det blir påpekt i rapporten at RU bør få en mer aktiv rolle i forvaltningen av verneområdene, og at det ligger et potensiale for medvirkning og kunnskapsløft i forumet RU.

¹Evaluering av forvaltningsordning for nasjonalparker og andre store verneområder, Nordlandsforskning rapport nr. 1/2021. <https://nordlandsforskning.no/sites/default/files/files/NF%20rapport%20012021.pdf>

Tabell 1. Oversikt over rådgivende utvalg for perioden 2020 til 2024.

Organisasjon	Antall	Representant
Grunneierrepresentanter Moskenes	2	Anne-Britt Schiøtz Olaf Berntsen
Grunneierrepresentanter Flakstad	2	Halvor Arne Olsen Ingolf Andre Knudsen
Reiselivsrepresentant Moskenes	1	Therese Holtan Larsen
Reiselivsrepresentant Flakstad	1	Per Benjaminsen
Lofoten Turlag	1	Svenn Arne Gundersen
FNF Nordland	1	Michael Rørvik
Lofoten Friluftsråd	1	Peter Andressen
Moskenes Fiskarlag	1	Halvar Bendiksen

Sammensetninga av medlemmer i rådgivende utvalg bør balanseres slik at den gjenspeiler de ulike interessegruppene vi har i Lofotodden, samtidig er det lagt vekt på at utvalget skal inneha god lokalkunnskap. Samtidig er det viktig at vi finner engasjerte representanter.

Forvalter foreslår at styret foretar noen endringer i sammensetningen av representanter. Grunneierrepresentantene foreslås redusert fra 2 til 1 representant fra hver kommune. Fra reiselivet foreslås det 1 representant fra hver kommune. Forvalter har bedt om tilbakemelding fra styret om forslag til representanter, men har ikke fått noen forslag.

Forslag fra forvalter:

- Representant for reiselivet Moskenes: Therese Holtan Larsen har vært representant i RU i forrige periode. Forvalter foreslår at hun fortsetter.
- Representant for reiseliv Flakstad: Per Benjaminsen var representant i RU i forrige periode. Forvalter kan høre om han vil fortsette.
- Representant for grunneiere Moskenes: Forvaltere kan henvende seg til Reinefjorden Grunneierlag.
- Representant for grunneiere Flakstad: Forvalter kan henvende seg til Fredvang grendelag.

Videre foreslås det at Besøkssenter Lofotodden nasjonalpark og Destination Lofoten gis en representant hver. Besøkssenter Lofotodden nasjonalpark har tilstedeværelse kommunene Vestvågøy, Flakstad og Moskenes gjennom besøkssenter og turistinformasjon, og har vertskapet på Reinebringen. Både besøkssenter og Destination Lofoten har god kunnskap om besøkende i området, og er en viktig samarbeidsaktør.

Videre foreslås det at lista for offentlige og frivillige organisasjoner som bør representeres står uendret. Forum for Natur og Friluftsliv Nordland (FNF) er et samarbeidsforum for natur- og friluftslivorganisasjoner på regionalt nivå. Av organisasjoner som er tilsluttet FNF finner vi Turistforeningene i Nordland, Naturvernforbundet i Nordland, Norsk Ornitologisk Forening avd. Nordland, Norges Jeger og- Fiskeforening i Nordland og Leknes Padleklubb. Sammensetninga av organisasjoner er over et bredt spekter og en representasjon fra FNF bør derfor være dekkende for overnevnte. Her bør det oppfordres til at FNF oppnevner representanter som har en lokal tilknytning.

Lofoten Turlag har to ubetjente turisthytter, Munkebu og Selfjordhytta, som ligger like utenfor nasjonalparken. Lofoten Friluftsråd er ikke tilsluttet FNF og bør være representert i rådgivende utvalg. Fiskerinæringen har interesser langs kysten av Lofotodden, og det innstilles på at næringen er representert gjennom lokallaget Moskenes Fiskarlag.

Konklusjon

I forslag til vedtak legges det opp til RU bestående av 9 representanter og AKU bestående av 3-5 representanter.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt: Vedtektene for Lofotodden nasjonalparkstyre.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyret	38/24	02.12.2024

Innmelding av behov for midler til drift av Lofotodden nasjonalparkstyret - 2025

Forslag til vedtak

Lofotodden nasjonalparkstyret søker om følgende midler til drift av styret i 2025:

Drift - Styre og utvalg (post 142021)	Sum
Møteutgifter nasjonalparkstyret og rådgivende utvalg	Kr. 70 000,00
Nasjonalparksamling og befaring/ studietur	Kr. 50 000,00
Drift av nettside for Lofotodden	Kr. 20 000,00
Sum omsøkt beløp	Kr. 140 000,00
Grunnstøtte	Kr. 75 000

Bakgrunn

Drift – styre og utvalg:

Fastsatte satser for møtegodtgjøring for nasjonalparkstyret har for året 2024 hvert på kr. 545. pr. time (kr. 721 for leder) iht. statens personalhåndbok (kap. 10.14.2, gjeldende fra 1. januar 2024). To av tre styremedlemmer er lokale og har derfor begrenset med utgifter på reise. Noen møter avholdes på besøkssenteret, med det legges også opp til møter andre plasser. I tillegg til honorar og reiseutgifter må det tas høyde for leie av møtelokaler og lunsj.

For Rådgivende Utvalg (RU) vil det bli noen utgifter knyttet til leie av møtelokaler, mat, og reiseutgifter medlemmene måtte ha. RU får ikke honorar for møtevirksomheten. De

fleste vil være lokale, med kort reisevei, og reiseutgiftene for slike møter regnes derfor som begrenset.

Nasjonalparksamling og studietur/befaring

Det er signalisert at Miljødirektoratet kommer til å arrangere nasjonalparkkonferanse i løpet av 2025. Vi må derfor ta høyde for reiseutgifter i forbindelse med konferansen. overnatting. Det legges opp til at det skal arrangeres en befaring med nasjonalparkstyret eller studietur i løpet av 2025. Tanken bak dette er at fagturen skal være en årlig begivenhet hvor styret får litt faglig påfyll og sosialt samvær.

Drift av nettside

Årlig drift av nettsiden til Lofotodden nasjonalpark.

Grunnstøtte til driftsoppgaver:

Nasjonalparkstyrene vil få tildelt en fast grunnstøtte til drift som styrene kan benytte til de driftsoppgaver/ -løsninger de anser som viktige i sine områder. For Lofotodden gjelder det i all hovedsak drift av toaletter på innfallsporter. Disse driftsmidlene vil bli fordelt til styrene ut ifra en fordelingsnøkkel som Miljødirektoratet har laget, og blir tildelt utover de vanlige midlene styret søker på. Vi har ikke fått noe annet signal enn at grunnstøtten til Lofotodden blir som for 2024, dvs. kr. 75 000,- i grunnstøtte.

Konklusjon

Forslag til vedtak skal være dekkende for utgiftene vi har med drift av nasjonalparkstyret.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyret	39/24	02.12.2024

Innmelding av behov for tiltaksmidler - Lofotodden nasjonalparkstyret - 2025

Forslag til vedtak

Lofotodden nasjonalparkstyret søker om kr. 2 580 001,- fra statsbudsjettsposten *Tiltak i verneområder og naturrestaurering* til gjennomføring av 7 prosjektet i 2025.

Nasjonalparkforvalter ferdigstiller søknaden etter styrets endelige prioritering, innen fristen 10. januar 2025.

Lofotodden nasjonalparkstyret delegerer til forvalter å legge inn ønsket SNO-ressurs i Naturoppdrag innen fristen 10. januar 2025. Planleggingsmøte gjennomføres med SNO i løpet av januar.

Bakgrunn

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt.

I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019)) står følgende: «Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtsels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjengelet i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparkar og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparkar og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtselsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument».

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder; 2020 – 2025 ramser opp prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsarområder og truede naturtyper prioriteres høyst blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Vurdering

Tabell 1. Sekretariatets forslag til prioritert tiltaksliste for 2025.

Tiltaksmidler (post 142031)		
Pri.	Tiltak	Beløp
1	Ferdigstilling av restaurering og tilretteleggingstiltak på sti – Kvalvika	Kr. 2 000 000,00
2	Marint avfall - Forebyggende rydding på Kvalvika, Vestervika og Bunessanden	Kr. 100 000,00
3	Forprosjekt på innfallsporten på Reine og Vindstad. Etablering av infopunkt på Reine Ytre Havn og Vindstad	Kr. 230 000,00
4	Forprosjekt på innfallsporten Fredvang – Videreføring av mulighetsstudie fra 2023	Kr. 100 000,00
5	Mindre tilrettelegging og vedlikehold av andre stier iht. besøksstrategi og tiltaksplan	Kr. 100 000,00
4	Digital Ranger – kommunikasjonsarbeid på nett. Samarbeid med Besøkssenter om stilling naturveileder.	Kr. 50 000,00
7	Ferdigstilling – Bunesfjorden og Kjerkfjorden	kr 1,00
	Sum	2 580 001,00

1. Ferdigstilling av restaurering og tilretteleggingstiltak på sti – Kvalvika

Det vises til *Prosjektplan for stitilrettelegging – Kvalvika* som ble godkjent i nasjonalparkstyret i 2024. Tiltaket er forankret i besøksstrategien og tiltaksplan for

Lofotodden nasjonalpark. Prosjektet ble påbegynt i 2024, og det er tenkt ferdigstilt i 2025.

I 2024 ble 400 meter av planlagt sti ferdigstilt. Målt på kart gjenstår ca. 170 meter. I tillegg må det tilrettelegges omkring 50 meter til i nedre del av stien. Her har erosjonen økt som følge av ferdsel og vannerosjon. Stien må derfor forsterkes helt til vi kommer ned på sandstranden. Dvs. til sammen 220 meter sti som foreslås tilrettelagt i 2025.

Arbeidet har gått mye saktere enn planlagt. Det har vært et utfordrende terreng å jobbe i, både mht. helningen på terrenget og grunnforholdene. Store deler av strekningen har gått gjennom blokkmark med relativt store steinblokker, dekt av et tynt lag med løsmasser. Steinmuring av sti har vist seg vanskelig å budsjettere, fordi terrengets beskaffenhet i stor grad påvirker tidsbruken til prosjektet. Forvalter har regnet ut antall timer manuelt arbeid pr. meter sti for de to prosjektene Bunessanden i 2023 og Kvalvika i 2024. Her ser vi at antall timer pr. meter sti har økt fra henholdsvis 3,6 (Bunessanden) til 6,2 (Kvalvika).

Budsjett basert på prisskjema i rammeavtale og erfaringstall fra 2024:

	Enhetspris	Antall	SUM
Oppstartspris (Rigg og drift)	kr 50 000,00	2,1	kr 106 937,50
Sherpa	kr 763,00	1711	kr 1 305 493,00
Arbeidsleder	kr 763,00	404	kr 308 252,00
Prosjektering	kr 1 485,00	0	kr -
Helikopter	kr 16 400,00	10	kr 164 000,00
Grus	kr 270,00	18	kr 4 860,00
		SUM	kr 1 889 543
	Prisstigning (0,035)	Anslag	kr 66 134
		SUM	kr 1 955 676

Prosjektledelse utføres av Lofotodden nasjonalpark. Avklaring om bistand fra SNO avklares i januar 2025.

2. Marint avfall - Forebyggende rydding på Kvalvika, Vestervika og Bunessanden

Prosjektet Clean Up Lofoten har koordinert årlig vårrydding av de tre sandstrendene, ved at man tilbyr frivilligheten (frivillige organisasjoner) en pengesum for gjennomføring av ryddingen. Erfaringene fra vårryddingen er at det blir mindre avfall fra turgåere dersom sandstrendene blir ryddet i forkant av turistsesongen, og det vil derfor være viktig å videreføre dette arbeidet. Clean Up Lofoten er avsluttet som prosjekt, og nasjonalparkstyret har derfor overtatt koordineringen av dette arbeidet

I 2024 ble ryddingen arrangert etter samme modell, der frivilligheten tilbys kr. 30 000 for rydding av hver strand. Resterende sum brukes til innkjøp av nødvendig utstyr og til transport. Avfall ryddes i Big Bags, og vi håper på å fortsette det gode samarbeidet med Kystvakten for å få transportert ut avfallet til nærmeste havn.

3. Forprosjekt på innfallsporten Fredvang – Videreføring av mulighetsstudie fra 2023

I 2023 ble det gjort en mulighetsstudie for innfallsporten Fredvang på oppdrag fra Flakstad kommune og Lofotodden nasjonalpark. Det vil være naturlig å ta mulighetsstudiet videre gjennom et forprosjekt.

Forprosjektet skal se nærmere på de ulike tiltakene som er mulig å gjennomføre, vurdere kostnadsbilde for hvert tiltak, kvalitetssikre generell gjennomførbarhet og gi et tydelig anbefalingsgrunnlag for hva som bør prioriteres ved eventuell gjennomføring.

Et forprosjekt skal gjennomføres som et samarbeid mellom Lofotodden nasjonalparkstyre og Flakstad kommune. Både resultatet og prosessen med forprosjektet gir nasjonalparkstyret og politisk ledelse sammen med administrasjon i Flakstad kommune mulighet til å forankre valg og prioritere hva de ønsker å jobbe med kort- og langsiktig.

Finansiering er allerede på plass. I 2023 søkte Lofotodden nasjonalparkstyre om kr. 300 000,- fra tilskuddsordningen Naturen som verdiskaper. Formålet med midlene var at de skulle brukes til en vertskapsordning på Fredvang, men pga. sviktende ekstern finansiering, fikk vi ikke gjennomført dette tiltaket. Forvalter har bedt om en overføring til 2024, og fått klarsignal om dette fra Miljødirektoratet.

Egeninnsats fra Flakstad kommune er også avklart. Dette er midler som tidligere er blitt overført fra styret og som kan disponeres til forprosjektet.

Finansiering	Sum
Tilskudd til verdiskaping basert på naturarven (2023)	Kr. 300 000
Flakstad kommune – egne midler og egeninnsats	Kr. 200 000
Lofotodden nasjonalpark – egne midler og egeninnsats	Kr. 100 000
SUM	Kr. 600 000

Relevant dokument, vedlagt møteinnkalling: Lofotodden nasjonalpark – Innfallsport Fredvang, mulighetsstudie utført vår 2023, DRMA AS.

4. Forprosjekt på innfallsporten på Reine og Vindstad. Etablering av infopunkt på Reine Ytre Havn og Vindstad

Det vises til saksframlegg om prosjektplan for Reine og Vindstad.

5. Mindre tilrettelegging og vedlikehold av andre stier iht. besøksstrategi og tiltaksplan

Det er stort behov for mindre vedlikehold og tilrettelegging av flere stier i nasjonalparken. Midler vil gå til innleid arbeidskraft og materiale. SNO og forvalter legger en plan på gjennomføring i starten av året.

6. Digital Ranger – kommunikasjonsarbeid på nett. Samarbeid med Besøkscenter om stilling naturveileder

Pilotprosjektet Digital Ranger Lofotodden, er et samarbeidsprosjekt mellom Nasjonalparkstyret og Besøkscenteret for Lofotodden nasjonalpark. Hensikten med prosjektet er å sikre at man oppnår de mål og strategiske grep som er lagt til grunn i besøksstrategien, gjennom aktiv formidling og kommunikasjonsarbeid.

Sosiale medier (SoMe), reiseskildringer på nett og digitale karttjenester er viktige informasjonskilder for de besøkende under planlegging av turen, men også når de

ankommer Lofoten. Dette er informasjonskilder som i stor grad påvirker hvordan besøkende reiser rundt i Lofoten og i nasjonalparken. Informasjon som legges ut blir i liten grad kvalitetssikret av forvaltningen, og mye kan være feil, eller i direkte konflikt med besøksstrategien.

Målsetning med Digital Ranger:

- Produksjon av innhold til nasjonalparkens nettside og andre digitale flater. Strukturering av nettsiden for å sikre brukervennlighet og universell utforming. Lofotodennp.no skal bli mer synlig, og danne grunnlag for informasjon som legges ut av andre aktører i Lofoten.
- Lofotodden nasjonalpark og besøkssenter skal bli en mer synlig aktør på SoMe. Produksjon av innhold til SoMe-kanaler som engasjerer følgerne, f.eks. gjennom å gi råd om sporløs ferdsel og sikkerhet i fjellet.
- Google Maps skal brukes aktivt i besøksforvaltningen. Dette kan innebærer at nasjonalparken tar eierskap til attraksjoner og besøkspunkt på karttjenesten.
- Pilot på Digitize the Planet. Denne plattformens formål er å digitalisere informasjon, restriksjoner og kartdata om verneområder, slik at dette blir tilgjengelig for besøkende og aktivitetsbedrifter som planlegger turer i verneområdene. Plattformen brukes blant annet av Outdoor Active, som har 13 millioner registrerte brukere og til sammen 30 millioner brukere.
- Naturveiledning på besøkssenteret på Reine. Kommunikasjons med besøkende, utvikling av utstillingen og digitale flater på besøkssenteret og satellittene på Leknes og Ramberg. Arrangere temakvelder og friluftslivsarrangementer gjennom året, og skape synergier mellom besøksforvaltning og aktiviteter for lokalbefolkning.

Besøkssenteret og nasjonalparkstyret skal samarbeide om en 100 % stilling som naturveileder ved besøkssenteret. Det er sendt en søknad om tilskudd til tilskuddsordningen Nasjonale turiststier. Tilskuddsordningen dekker inntil 75 % av totalkostnad. Resterende sum dekkes gjennom utviklingstilskudd til besøkssenteret og tiltaksmidler fra nasjonalparkstyret.

Finansiering:

Det søkes om 75 % finansiering fra nasjonale turiststier

Finansiering	SUM
Tilskudd til nasjonale turiststier	Kr. 750 000,-
Utviklingstilskudd Besøkssenter	Kr. 200 000,-
Tiltaksmidler Nasjonalparkstyret	Kr. 50 000,-
SUM	Kr. 1 000 000,-

7. Ferdselstelling – Bunesfjorden og Kjerkfjorden

SNO har gjennomført ferdselstelling i Bunesfjorden og Kjerkfjorden de siste 3 år. Ferdselstellingene viser en økning i antall besøkende hvert år, og forvalter ønsker å fortsette tellingen på disse punktene for å overvåke videre utvikling.

Planleggingsmøte med SNO:

Planleggingsmøte med SNO er en formalisert prosess mellom forvaltningsmyndigheten og SNO lokalt for å sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak i felt. Planleggingsmøtene er en arena for rapportering fra SNO lokalt, drøfting av status, utfordringer og tiltaksbehov. Dette er et

grunnlag for forvaltningsmyndighetens innmelding av behov for oppsynsinnsats og gjennomføring av tiltak, samt innmelding av behov for tiltaksmidler til Miljødirektoratet/SNO.

Behov for tiltaksmidler meldes inn via Elektronisk Søknadssenter (ESS) innen 10. januar 2024. Vi får ikke gjennomført planleggingsmøte i år, men avventer til nylig ansatt SNO er på plass i januar 2025.

Konklusjon

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlegg:

- 1 Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder - 2025.PDF
- 2 Vedlegg Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025.PDF

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Alle Statsforvaltere og verneområdestyrer

Trondheim, 07.11.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2024/8934

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Rammer og opplegg for statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, samt SNO-ressurser i verneområder - 2025

Statsforvalteren kan i år innen 15. november sende inn et anslått totalbeløp for tiltaksmidler for 2025 (midler til naturrestaurering ikke inkludert) og på grunnlag av dette bli tildelt 25% av totalbeløpet allerede i tildelingsbrevet før jul. Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, og frist for innmelding i ESS er 10. januar 2025. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

Post 1420.31 – Tiltak i verneområder og naturrestaurering Nytt – statsforvaltere kan melde inn estimert totalbeløp innen 15. november 2024

Med referanse til oppfølging etter vårkonferansen for miljøverndirektørene og e-post fra Miljødirektoratet til embetene av 1. oktober, følger her informasjon om prøveordning for tidlig del-tildeling av tiltaksmidler. Prøveordningen gjelder kun for statsforvaltere og kommuner med delegert forvaltningsmyndighet. Ordningen gjelder ikke for restaureringstiltak over samme budsjettpost – her gjelder innmelding av behov for midler som før. Nasjonalpark- og verneområdestyrene skal melde inn og får behandlet sine behov for tiltaksmidler på samme måte som tidligere år.

For at statsforvalterne skal kunne starte opp forberedelser og tiltak som kan/bør ha oppstart tidlig på året i 2025, ønsker vi å tildele 25 % av innmeldt totalbehov allerede den 20. desember 2024, i tildelingsbrevet til statsforvalterne for 2025. Alle tiltak skal være i tråd med postformålet og strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Vi ber om at statsforvalterne innen 15. november sender inn et realistisk anslag for totalbeløp for tiltaksmidler i 2025 – midler til naturrestaurering ikke inkludert. Anslaget sendes på e-post til post@miljodir.no og med kopi til vibeke.husby@miljodir.no

Nasjonalpark- og verneområdestyrene har i flere år meldt inn behov for midler til tiltak i ESS, på samme vis som statsforvalterne. De har på bakgrunn av innmeldingen fått en rammetildeling, med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap./post 1420.31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Vi legger nå opp til liknende prosedyre for statsforvalterne.

En ramme vil bli tildelt i februar 2025, på bakgrunn av hvilke tiltak som er godkjent/har fått status som OK i ESS. Dette vil gi en smidigere ordning for statsforvalterne og samtidig effektivisere arbeidet i direktoratet. Det vil ikke lenger være behov for å melde inn behov for omdisponering av tiltaksmidler, så lenge midlene benyttes på tiltak med status OK i ESS. Rapportering i ESS skal skje på slutten av året, på samme måte som før. Dette fordi vi trenger en nasjonal oversikt over bruken av tiltaksmidlene, med behov for å kunne ta ut nasjonale rapporter fra ESS til ulike formål. Naturoppdrag vil om ikke så lenge kunne gi ytterligere forenkling og effektivisering av oppgavene knyttet til både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede prioriterte innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur i økosystemer som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap, åpent lavland, elver og innsjøer og marine naturtyper langs kysten, både innenfor og utenfor verneområdene. Restaurering er nødvendig for å stoppe tapet av naturmangfold og under dette virkninger av klimaendringene. Midlene skal benyttes til å gjennomføre restaureringstiltak, blant annet med grunnlag i *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)*. Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Prioriteringene i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og andre verneområder i sjø.

Alle innmeldte tiltak skal i tillegg til verneformålet være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtelsesplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2025 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig, meldes inn som enkelttiltak i ESS, og ikke som del av en ramme.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til

slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes. Ved minkbekjempelse kan fellingsinstruksen kun tas i bruk av tjenesteytere som har kontrakt med SNO.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Områder som har eller tåler mye besøk, områder som har særlig sårbare naturverdier (med behov for kanalisering av ferdsel), samt bynære områder skal prioriteres ved utarbeidelse av besøksstrategier. Behov for midler til informasjonstiltak i slike prioriterte områder meldes inn via ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Statsforvalteren kan for 2025 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Informasjonstiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlig for, meldes inn som enkelttiltak i ESS.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Vi har tidligere hatt en avtale for leveranse av verneskilt, underskilt og skiltstenger, men den har gått ut. Vi skal i gang med anskaffelse av ny avtale. Inntil videre er det fortsatt mulig å bestille hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>. Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

Innmeldinger av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren".

Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og det er derfor viktig med effektmåling av tiltak. Vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestellere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdselstellere i verneområder der Miljødirektoratet besitter tellere, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen.

Erfaringene med dagens opplegg for ferdselstellere viser imidlertid at SNO bruker uforholdsmessig mye tid på oppfølging av tellere, og det er behov for å redusere SNO-bidraget grunnet begrensede ressurser. Dette betyr at forvaltningsmyndighetene kan forvente mindre SNO-bistand til tellere i felt. Vi er i ferd med å avklare opplegg for 2025, og vil komme med informasjon når dette er avklart.

For 2025 meldes behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere inn i ESS som før. Det skal meldes inn både behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere. I kostnadsfeltet skrives kr. 1. Det er ikke ønskelig at forvaltningsmyndighetene kjøper inn tellere selv ved bruk av tiltaksmidler.

Marint søppel

Det fins en egen tilskuddspost for tilskudd til tiltak mot marin forurensning (post 1420.71). Statsforvalteren kan oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer til å søke midler fra denne posten for å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Opprydding av avfall langs elver, vann og innsjøer er også omfattet av ordningen. Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel i verneområder kan meldes inn i ESS, i skjemaet *Tiltak i verneområder*.

Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsetts, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal

bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene.

Hovedpunkter i samhandlingen (se også tabell under):

- I tillegg til å bruke Naturoppdrag aktivt gjennom året, skal de årlige planleggingsmøtene omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år
- Planleggingsmøtene mellom SNO og forvaltningsmyndighetene skal gjennomføres mellom 15. november og 15. desember. På forhånd bør det ha vært gjennomført formøter mellom saksbehandler hos forvaltningsmyndigheten og lokalt SNO hvor man går mer detaljert gjennom rapportering og nye fremtidige oppdrag
- Forslag til oppdrag for kommende år skal legges inn av forvaltningsmyndigheten i Naturoppdrag senest 1 uke før planleggingsmøtet. Forvaltningsmyndigheten kan også legge inn oppdrag ved behov gjennom året
- Alle oppdrag som er utført inneværende år skal være godt og tilstrekkelig dokumentert i Naturoppdrag av utføreren senest en uke før planleggingsmøtet. Dette gjelder også tiltak knyttet til Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025) og eventuelle andre oppgaver knyttet til restaurering av natur
- Endelig frist for innlegging av oppdrag for kommende år, er 10. januar.
- Ved innlegging av oppdrag i Naturoppdrag hvor SNO settes som ansvarlig, skal det som utfører settes inn navnet på *Naturoppsyn* som er oppgitt i Naturoppdrag. Alle verneområdene skal ha et SNO-navn som *Naturoppsyn*. Hvis det ikke ligger inne Naturoppsyn, lar en utfører stå tom
- SNO vil etter 10. januar ta endelig stilling til om oppdraget kan tas eller skal avvises. Hvis oppdraget tas, blir det vurdert om utfører skal endres eller ikke. Eventuell endring gjøres av SNO lokalt som del av egen planlegging
- Endelig frist for avklaring av oppdrag, settes til 15. mars, men det skal tilstrebes å ha dette klart så tidlig som mulig
- Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er allikevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må

denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Også tiltak knyttet til "Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)" og andre naturrestaureringsoppgaver. Om utfører ikke har tilgang til Naturoppdrag skal ansvarlig dokumentere oppdraget
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november til 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett alle oppdrag for kommende år i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest 10. januar	Oppdrag til SNO skal være knyttet til en utfører
Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	Senest 15. mars	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>

Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 20. november 2024.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering i ett av skjemaene.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2025. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i ESS og behov for SNO-ressurs (som utfører) i Naturoppdrag, er **10. januar 2025**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>
Naturoppdrag: <https://naturoppdrag.miljodirektoratet.no/>

Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2025, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2025. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, rapporteres fortløpende til Miljødirektoratet, se mailadresser over. Det kan da frigjøres tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Vedlegg:
Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025

Kopi til: Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

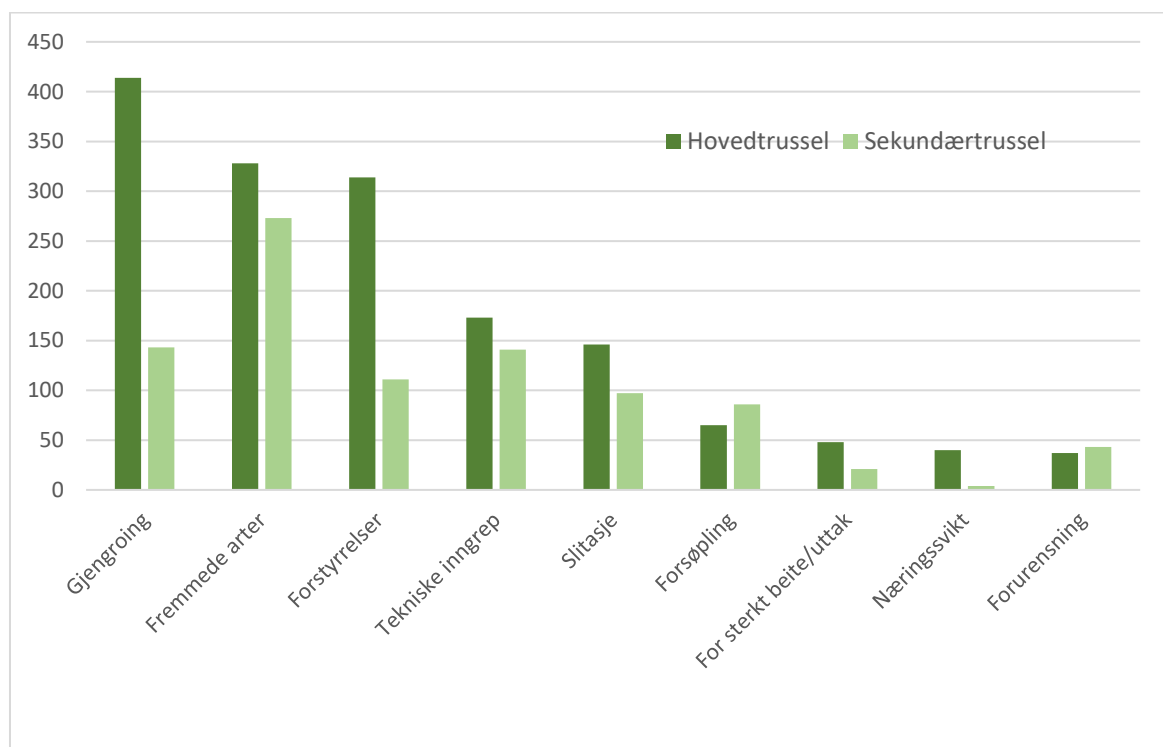
Tiltak skal være forankret i en skjøtts- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Lofotodden nasjonalparkstyre	40/24	02.12.2024

Møteplan 2025 - Lofotodden nasjonalparkstyre

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret legger opp til følgende møteplan for året 2025:

Nr.	Dato	Sted
1.		
2.		
3.		
4.		

Bakgrunn

I vedtektene til nasjonalparkstyret (punkt 5) står det at nasjonalparkstyret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det. Innkalling til møte skal varsles senest 2 uker før møtet. Endelig innkalling med saksdokumenter sendes senest 1 uke før møtet. Nasjonalparkstyret avgjør selv om det vil ta opp eventuelle saker som ettersendes senere enn dette

Grunnlaget for avgjørelsen

Nasjonalparkstyret hadde i 2024 fem møter fordelt utover året. Det har vært noe hyppigere møteaktivitet de senere årene pga. arbeid med forvaltningsplan og besøksstrategi.

I forbindelse med ett av styremøte, enten før eller etter sommerferien, har styret lagt opp til befaring i nasjonalparken eller studietur. I 2024 ble det arrangert et todagers styremøte med befaringer og møter med interesser i nasjonalparken. Dette for at det nye styret få innføring i sine forvaltningsoppgaver og ellers utfordringer i nasjonalparken.

Vurdering

Nasjonalparkforvalter foreslår at styret legger opp til totalt fire møter i 2025. møter bør fordeles utover året: slutten av februar, juni, aug./ sept., starten av desember.

Befaring eller studietur kan arrangeres enten i juni eller aug./sept. Her bør det settes av 2-3 dager.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

ST 41/24 Eventuelt